

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุชีพกุล นิลสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ธันวาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ

(อาจารย์พวงพกา คงอภัยกุล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ

(อาจารย์พวงพกา คงอภัยกุล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์นงนารถ ชัยรัตน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สมชาย วรรณานไกร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ ๑๐ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2541

ประกาศผลการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์
พวา พันธุ์เมฆา และอาจารย์พวงผกา คงอุทัยกุล ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จเรียบร้อยผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ อาจารย์สมชาย วรรณฐานไกร ที่กรุณา
เป็นกรรมการในการสอบเพิ่มเติม อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์ และคณาจารย์ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายๆ ด้าน

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ
อาจารย์วชิรา ชวนชม อาจารย์อุดมศักดิ์ นาคี อาจารย์มาสวิมล รักบ้านเกิด
อาจารย์สมกุล ถาวรกิจ อาจารย์พนัสนิ ลิทธิผลากุล อาจารย์ทศพร ดำรงรัตน์ และอาจารย์
ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณวิไลลักษณ์ คัมภีรานนท์ คุณเสดใส วีระรัฐ และข้าราชการกองวิชาการ
ทุกท่านที่เป็นกัลยาณมิตรของผู้วิจัยที่ให้การช่วยเหลือและให้กำลังใจจนการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลง

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี และบูรพาจารย์ผู้
มีพระคุณทุกท่าน

สุชนิกุล นิสิตกุลพันธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ห้องสมุดโรงเรียน	11
การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	19
การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร	21
บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่องานห้องสมุด	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
งานวิจัยในต่างประเทศ	25
งานวิจัยในประเทศ	26
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	39

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	47
ระดับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของ	
ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ...	49
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	
สังกัดกรุงเทพมหานคร	53
ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	
และเหตุผล ในกรณีที่สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ ของผู้บริหาร	
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	55
เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุน	
การดำเนินงานห้องสมุด ในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหาร	
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	63
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	116
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	116
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	118
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	119
อภิปรายผล	121

ข้อเสนอแนะ	124
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	126
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	136
รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	137
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	141
ประวัติย่อของผู้วิจัย	181

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร	33
2 จำนวนแบบสอบถามครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่ส่งไปและได้รับกลับคืน ...	38
3 จำนวนแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งไปและได้รับกลับคืน	39
4 ค่าร้อยละของครูบรรณารักษ์ที่ตอบแบบสอบถาม	47
5 ระดับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์	49
6 ค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถาม	53
7 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่	55
8 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์	57
9 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร	59
10 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	62
11 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	63
12 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน ต่างกัน	72

- 13 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด
 ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 81
- 14 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด
 ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน ในข้อที่พบความแตกต่าง 97

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2541 จากสำนักงานการศึกษา

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ มีช่วงเวลาเรียน 6 ปี มีหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รับผิดชอบโรงเรียนเอกชน สำหรับหน่วยงานอื่นๆ ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับนี้ ได้แก่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบโรงเรียนเทศบาล กรมตำรวจ รับผิดชอบโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานสถาบันราชภัฏ รับผิดชอบโรงเรียนสาธิตของสถาบันราชภัฏ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รับผิดชอบโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย และกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด คือต้องการให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านหนังสือได้หลายประเภทและอ่านได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการสร้างนิสัยในการแสวงหาความรู้ เพราะผู้เรียนที่มีนิสัยรักการอ่านจะมีความรู้ และความคิดกว้างไกล อันจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต ดังนั้นห้องสมุดจึงเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญและจำเป็นจะต้องจัดให้มีในโรงเรียน เพราะห้องสมุดจะมีบทบาทสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมนอกหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งนักเรียนจะได้รับประโยชน์ทั้งด้านความรู้ และความเพลิดเพลิน

(กรมวิชาการ. 2536 : 1-4) รวมทั้งเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียนและครู ตามหลักสูตรและนโยบายของโรงเรียน เป็นศูนย์แนะแนวการอ่าน ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกอ่านหนังสือได้ตามความพอใจและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีนิสัยรักการอ่าน เพื่อฝึกให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุด และสามารถนำห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้าต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2525 : 47) ดังนั้นเพื่อให้ห้องสมุดได้มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง (พวา พันธุ์เมฆา. (2525 : 8) กล่าวว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสอนพัฒนาไปมาก ได้มีการค้นคว้าวิธีการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อให้เด็กได้มีการเรียนรู้ได้รวดเร็ว และมีความคงทนในการเรียนรู้ได้นาน วิธีการอย่างหนึ่งก็คือ การสอนโดยใช้ห้องสมุด วิธีนี้ครูผู้สอนและบรรณารักษ์จะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อจัดเตรียมบทเรียน เนื้อหา กิจกรรม แหล่งความรู้ให้เด็กได้กระทำได้อ่านได้สัมผัส เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ต้องการ การสอนแบบนี้จะช่วยให้เด็กรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง รับผิดชอบตนเอง มีเหตุผลในการที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อสิ่งต่างๆ อย่างมั่นใจ และการเรียนที่เกิดขึ้นจะฝังแน่นในตัวผู้เรียนนานกว่าวิธีการเรียนรู้อื่นๆ ฉะนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาห้องสมุด ให้อยู่ในรูปแบบหรือมีความพร้อมในการให้บริการเพื่อการเรียนรู้อยู่เสมอ

กรุงเทพมหานครในฐานะราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่หลายประการในกิจการของกรุงเทพมหานคร ภารกิจหนึ่งที่สำคัญคือ การจัดการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงานเขต ในการจัดการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เพื่อให้เด็กของกรุงเทพมหานครทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ กรุงเทพมหานคร ยังได้จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและยังได้จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งกรุงเทพมหานครดำเนินการลักษณะจัดเสริมจากที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี (กรุงเทพมหานคร. 2539ข : 1)

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน 430 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต (กรุงเทพมหานคร. 2541 : 1) ซึ่งทุกโรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งบริการทางวิชาการสำหรับครูและนักเรียน โดยมีครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบด้านการจัดและดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานครที่ต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการสื่อสารอย่างกว้างขวางทั่วโลก จึงต้องพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้า เป็นแหล่งบริการทางวิชาการ และข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง (กรุงเทพมหานคร. 2539 ก : 41) โดยได้มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาหนังสือ วารสาร วัสดุและครุภัณฑ์ห้องสมุดให้ทุกโรงเรียน จัดอบรมครูบรรณารักษ์เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งจัดประกวดครูบรรณารักษ์ดีเด่นเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ แต่สถานการณ์ดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนยังพบปัญหายู่มาก เช่น ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญ ครูบรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านบรรณารักษ์ ครูบรรณารักษ์มีภาระงานอื่นมาก ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ การโยกย้ายของครูบรรณารักษ์ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของเยาวลักษณ์ สุขพันธ์ (2525 : 61-73) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการอบรมครูบรรณารักษ์ ในโครงการห้องสมุดโรงเรียนมาตรฐานของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ 2522-2523 ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เห็นว่างานห้องสมุดเป็นงานเบา ผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์จำเป็นต้องสอน และต้องปฏิบัติงานอื่นๆ และมีครูบรรณารักษ์คนเดียวก็พอไม่จำเป็นต้องมีครูช่วยงานห้องสมุดห้องสมุดส่วนใหญ่ยังขาดแคลนวัสดุครุภัณฑ์รวมทั้งเครื่องมือซ่อมหนังสือ ตู้เก็บรูปภาพ แผนที่ ตู้เก็บหนังสือใหม่ และหนังสือชำรุด ไม่มีพนักงานพิมพ์ดีด ได้รับงบประมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับแผนอื่นๆ ส่วนหนังสือและสิ่งพิมพ์พบว่าชำรุดมาก หนังสือในแต่ละหมวดไม่สมดุลกันและไม่สมดุลกับจำนวนผู้ใช้

ในสภาพปัจจุบันครูบรรณารักษ์ที่เป็นผู้รับผิดชอบ ด้านการจัดและดำเนินงานห้องสมุด ซึ่งมีทั้งผู้ที่จบวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง และไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ แต่มีความรู้ด้านห้องสมุดจากการฝึกอบรมที่สำนักงานการศึกษาจัดให้ นอกจากจะปฏิบัติงานในห้องสมุดแล้วยังต้องปฏิบัติงานด้านการสอน และงานพิเศษอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอีกด้วย ซึ่งนับว่าเป็นภาระงานหนักที่ครูบรรณารักษ์ต้องรับผิดชอบ และยังขาดแคลนบุคลากรช่วยงานห้องสมุด ขาดแคลนทรัพยากรห้องสมุด ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน นับว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานของครูบรรณารักษ์

จากงานวิจัยของสุนทรี โง้วธนะวัฒน์ (2536 : 70-95) ที่ได้วิจัยเรื่อง ขวัญในการปฏิบัติงานของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่จบด้านบรรณารักษศาสตร์ ครูบรรณารักษ์ยังมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบทั้งงานในหน้าที่ และงานที่นอกเหนือจากหน้าที่ ขาดครูช่วยงานห้องสมุดหรือมีไม่เพียงพอ ไม่สามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ได้ อีกทั้งมีปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดด้านอื่นๆ คือในด้านอาคารสถานที่พบว่าห้องสมุดมีขนาดเล็ก มีพื้นที่ไม่เพียงพอกับการใช้งาน สถานที่ตั้งไม่เหมาะสม อากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีกลิ่นรบกวน มีเสียงดังรบกวนสมาธิในการทำงาน และผู้ใช้ห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้ให้ความสนใจในงานห้องสมุดเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูบรรณารักษ์

ในแต่ละปีครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ขอโอน ย้าย หรือขอไปปฏิบัติงานด้านอื่นอยู่เสมอ (วันทนา บุณนาค. 2541 : สัมภาษณ์) ทำให้การดำเนินงานห้องสมุดขาดความต่อเนื่อง จะต้องจัดเตรียม และพัฒนาบุคลากรใหม่ๆ อยู่เรื่อยๆ ซึ่งการที่จะพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์กลางเพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนของครู นักเรียน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนนั้น บรรณารักษ์นับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงจะต้องมีขวัญกำลังใจ มีความพึงพอใจในหน้าที่ของตนซึ่งจะทำให้ครูบรรณารักษ์สามารถปฏิบัติงานได้ต่อเนื่อง แต่การที่จะทำได้เช่นนั้นก็ต้องอาศัยการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารนับว่าเป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์อย่างมากในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ดังที่ อภิรมย์ ณ นคร และคนอื่นๆ (2526 : 87-88) กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ตั้งแต่การจัดหา

บุคลากรที่สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์มาเป็นผู้ดำเนินงาน การจัดการการสอนให้เด็กมีโอกาสใช้ห้องสมุด การอบรมเด็กให้รู้จักใช้ห้องสมุด การสนับสนุนทางการเงิน การให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ในห้องสมุด พร้อมทั้งจัดผู้ช่วยบรรณารักษ์ให้เพียงพอกับการให้บริการแก่นักเรียนที่จะเข้ามาใช้บริการ พยายามหาทางให้ครูได้ใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่ ให้ครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น ในด้านการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดในเรื่องต่างๆ มากน้อยเพียงใดบ้าง และความต้องการเหล่านั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จะสามารถตอบสนองได้เพียงใด ถ้าไม่สามารถตอบสนองได้ ผู้บริหารมีเหตุผลอย่างไร ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนอย่างแท้จริงต่อไปได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาในการวางแผนปฏิบัติงาน ประสานงาน เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้ตรงตามความต้องการเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์สารนิเทศ เพื่อการเรียนรู้การสอนตาม นโยบายของกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยที่การสนับสนุนนั้น มาจากความต้องการการสนับสนุนของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เช่นกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 430 คน และ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 430 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มอย่างง่ายจากประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นครูบรรณารักษ์ จำนวน 215 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 215 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำจากตาราง กำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจี่ซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างจากประชากร 430 คน เป็น 205 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร จำแนกเป็น

1.1.1 ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า

1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็น

1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.2.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

1.3 ขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่อยู่ จำแนกเป็น

1.3.1 ขนาดใหญ่

1.3.2 ขนาดกลาง

1.3.3 ขนาดเล็ก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์

2.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด ด้านบุคลากร

2.4 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด หมายถึงความคิดเห็นในการส่งเสริม ช่วยเหลือหรืออุปการะของผู้บริหารโรงเรียนในข้อคำถามต่างๆ ที่ได้มาจากแบบสอบถามที่ถามครูบรรณารักษ์ ซึ่งเป็นข้อคำถามเรื่องความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป มาสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และการตอบให้ตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ
2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึงผู้ที่ทำหน้าที่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541
3. บรรณารักษ์ หมายถึงครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ด้านการจัดดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541
4. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึงจำนวนระยะเวลาเป็นปี ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ น้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
5. ขนาดโรงเรียน หมายถึงโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็กมีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 400 คน ขนาดกลางมีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ 401-800 คน และขนาดใหญ่มีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกัน

๓. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากรแตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ ห้องสมุดแตกต่างกัน

๕. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกัน

7. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากรแตกต่างกัน

8. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน

9. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน

10. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกัน

11. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากรแตกต่างกัน

12. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ห้องสมุดโรงเรียน
2. การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. การดำเนินงานในห้องสมุดโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
4. บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่องานห้องสมุด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดโรงเรียน

ความหมาย

ห้องสมุดโรงเรียนคือห้องสมุดที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียนนั้นได้ศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุสารนิเทศ ประกอบด้วยหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุ วัสดุสารนิเทศทุกชนิด เสนอเรื่องราวอันให้ความรู้ทุกแขนง วิชา ความบันเทิง ความจรรโลงใจ รวมทั้งการจัดบริการ เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ทุกวิถีทาง (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2525 : 47)

วัตถุประสงค์ของห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นจะต้องจัดให้มีในโรงเรียนทุกระดับ เพราะห้องสมุดจะมีบทบาทสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมนอกหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งนักเรียนจะได้รับประโยชน์ทั้งด้านความรู้และความเพลิดเพลิน

ห้องสมุดโรงเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนนั้น หากสรุปจากงานเขียนของ พวา พันธุ์เมฆา (2525 : 9-10) ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชานงษ์ (2525 : 47) และภิญญาพร นิตยยะประภา (2534 : 18) ได้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นศูนย์แนะแนวการอ่าน และสามารถสนองตอบต่อความต้องการของนักเรียน ครู แม้กระทั่งผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนในท้องถิ่นได้
2. เพื่อจัดหาวัสดุการศึกษาทุกชนิดเข้ามา และจัดระบบบริการอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่ นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล
3. เพื่อกระตุ้นและชี้นำนักเรียนให้เกิดความสนใจในการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจนพัฒนาการอ่านของตนถึงขั้นสามารถอ่านได้อย่างซาบซึ้งในวรรณคดีต่างๆ และอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ในสารคดี บทความข่าวสารได้
4. เพื่อจัดประสบการณ์การใช้ห้องสมุดให้แก่ นักเรียน อันจะเป็นการพัฒนาความสนใจ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี
5. เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีทักษะในการใช้วัสดุห้องสมุดประเภทต่างๆ
6. เพื่อนำนักเรียนให้รู้จักกับการใช้ห้องสมุดเป็นเบื้องต้น ก่อนจะก้าวไปสู่การใช้ห้องสมุดอื่นๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ฯลฯ เพื่อการศึกษาขั้นสูงต่อไป ทั้งนี้เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมต่างๆ ของมนุษยชาติ
7. เพื่อทำงานร่วมกับครูในการเลือกและการใช้วัสดุประกอบการสอน ให้วัสดุทุกชนิดทุกชิ้นในห้องสมุดเป็นประโยชน์จริงๆ
8. เพื่อร่วมมือกับครูและผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาอาชีพของผู้ร่วมงานคือห้องสมุดต้องบริการแก่ครูด้วย
9. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักความเป็นระเบียบ ความสวยงาม มารยาททางสังคมต่างๆ

10. เพื่อร่วมมือกับบรรณารักษ์ห้องสมุดแห่งอื่นๆ ร่วมมือกับผู้นำในสังคมในการวางแผนเพื่อดำเนินงานให้ห้องสมุดเป็นประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด

บทบาทและหน้าที่ของห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทและหน้าที่ส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษาซึ่งมุ่งให้นักเรียนรู้จักการใช้ประโยชน์จากห้องสมุดให้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน สุกฤษณ์ อำนวนวงศ์ (2521: 56-57) กล่าวถึงหน้าที่ในการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนไว้ 7 ประการ คือ

1. บริการยืม-คืนหนังสือ ได้แก่จัดบริการให้ยืมหนังสือ โดยกำหนดระเบียบและวิธีการไว้ให้ชัดเจน และปิดประกาศให้ผู้ใช้บริการได้ทราบ
2. จัดเปิดบริการห้องสมุดตลอดวัน โดยเฉพาะก่อนเวลาเข้าเรียนและหลังเลิกเรียนอย่างน้อยครึ่งชั่วโมง เพื่อครูและนักเรียนจะได้มีความสะดวกในการมาใช้บริการ
3. จัดบริการเอกสารสนเทศ คือบริการตอบคำถามแก่ครูและนักเรียน ให้ครูและนักเรียนทราบว่าเรื่องที่ต้องการทราบนั้นจะค้นคว้าหาได้จากสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือ หรือจากแหล่งข้อมูลใด
4. จัดบริการแนะแนวการอ่าน ซึ่งเป็นบริการที่บรรณารักษ์จัดให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมและยกระดับการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น รวมทั้งช่วยแนะนำหนังสือที่แต่ละคนสนใจ และทั้งเสนอแนะหนังสือที่น่าสนใจอื่นๆ อีกด้วย
5. จัดบริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด คือการแนะนำ การสอนให้นักเรียนรู้จักการใช้ห้องสมุด นำชม หรือสาธิตวิธีใช้บัตรรายการ การใช้หนังสืออ้างอิง เป็นต้น
6. จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ซึ่งอาจทำเป็นรูปเล่มหรือจุลสารแจกจ่าย ครู นักเรียน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ประเภทของหนังสือ วิธีใช้บัตรรายการ วิธีค้นคว้าด้วยตนเอง

7. จัดทำรายชื่อหนังสือประกอบรายวิชาต่างๆ รายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดได้รับ หนังสือที่มีคุณค่า หนังสือที่ได้รับรางวัล เพื่อให้ครูและนักเรียนทราบ

นอกจากนี้ห้องสมุดยังมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน เช่น

1. จัดชั่วโมงอ่านนิทาน โดยคัดเลือกนิทานที่มีอยู่ในห้องสมุด
2. จัดนิทรรศการในวันสำคัญ หรือเหตุการณ์ต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเด็ก วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ เป็นต้น โดยให้เด็กตกแต่งประดับประดา พร้อมทั้งเขียนข้อความต่างๆ สั้นๆ
3. จัดให้มีการประกวดเขียนภาพ จากหนังสือที่ได้อ่านแล้ว
4. จัดแสดงละครโดยการแต่งตัวตามประเพณีของชาติต่างๆ จากหนังสือ
5. ตัดภาพหรือเรื่องราวจากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ ทำสมุดภาพ และประกวดเมื่อ

ถึงปลายปี

6. ทำรายชื่อนักเรียนที่อ่านหนังสือได้จำนวนมากเล่มที่สุดในรอบสัปดาห์ หรือเขียนปิดไว้ที่ป้ายประกาศในห้องสมุด
7. ประกวดแต่งเรียงความและคำประพันธ์จากเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน หรือวันสำคัญต่างๆ ฯลฯ
8. ทำหุ่นกระบอกแสดงเรื่องที่อ่านมา
9. ทำตุ๊กตานานาชาติหรือตัวละครที่เด่นๆ จากหนังสือที่อ่าน

องค์ประกอบสำคัญของห้องสมุด

การจัดดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้ได้ผลดีจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ตามที่ รัญจวน อินทรกำแหง (2517 : 26-28) กล่าวไว้ว่าห้องสมุดจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ

1. สถานที่ ได้แก่

- 1.1 ที่ตั้ง ห้องสมุดโรงเรียนควรตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกแก่การมาใช้บริการ
ของนักเรียนและครู เช่น อยู่ข้างล่างของอาคาร อยู่ห่างไกลจากเสียงรบกวน
- 1.2 ขนาด ควรมีเนื้อที่มากพอสำหรับบรรจุนักเรียนที่ใหญ่ที่สุดของ
โรงเรียน แล้วยังมีเนื้อที่เหลือสำหรับนักเรียนที่จะมาใช้ห้องสมุดในขณะเดียวกัน อีกสัก 20 คน
โดยเนื้อที่ตามมาตรฐานต่อนักเรียน 1 คน และเนื้อที่สำหรับวางชั้นหนังสือ ที่ยืม-คืนหนังสือ
และที่ทำงานของบรรณารักษ์
- 1.3 แสงสว่างและอากาศ มีแสงสว่างตามธรรมชาติพอสมควร ไม่เป็น
อันตรายต่อสายต่านักเรียน มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดีปลอดภัยจากแสงแดดส่องและการสาด
ของละอองฝน
- 1.4 วัสดุภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือ ตู้หนังสือ ที่อ่านหนังสือ
พิมพ์ ที่วางวารสาร ตู้และป้ายนิเทศการ ตู้บัตรรายการ ที่ยืม-ส่งหนังสือ

2. หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ แบ่งได้ ดังนี้

- 2.1 หนังสือตามหลักสูตรในสาขาต่างๆ
- 2.2 หนังสือค้นคว้าอ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม และหนังสือ
อ้างอิงต่างๆ ฯลฯ
- 2.3 หนังสือส่งเสริมหลักสูตร หนังสืออ่านประกอบเพื่อช่วยเพิ่มความรู้
ให้นักเรียนกว้างขวางขึ้น
- 2.4 หนังสือส่งเสริมพัฒนาการต่างๆ เช่น หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น
วรรณคดี ชีวประวัติและหนังสือสารคดีเบาๆ ในสาขาต่างๆ
- 2.5 นิตยสารตามสาขาวิชาในหลักสูตร และนิตยสารเพื่อความรู้ ความ
บันเทิงอีกไม่น้อยกว่า 5 ฉบับ สำหรับระดับประถมศึกษา
- 2.6 หนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่า 3 ฉบับ
- 2.7 วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ภาพนิ่ง ภาพยนตร์ แผ่นเสียง ตามความ
เหมาะสมและความจำเป็น

3. บุคลากร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโรงเรียน ควรประกอบด้วย

- 3.1 บรรณารักษ์
- 3.2 ผู้ช่วยบรรณารักษ์
- 3.3 เจ้าหน้าที่ช่วยงานในห้องสมุด
- 3.4 คนงานสำหรับช่วยทำความสะอาด
- 3.5 นักเรียนช่วยงานตามความจำเป็น

4. การแบ่งงาน การแบ่งงานในห้องสมุดโรงเรียนที่จะเป็นหน้าที่โดยตรงของบรรณารักษ์ ดำเนินการดูแลและรับผิดชอบ อาจแบ่งส่วนงานออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

4.1 งานด้านเทคนิค ได้แก่ การคัดเลือกหนังสือ บริการโสตทัศนวัสดุ การจัดหนังสือ การเก็บซ่อมแซมหนังสือ เป็นต้น

4.2 งานด้านบริการ คือการบริการให้นักเรียนและครูได้รับความสะดวกในการใช้ห้องสมุด การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้าของนักเรียน ให้ความร่วมมือครูในการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ฯลฯ

5. การเงินและงบประมาณ เงินที่ห้องสมุดได้รับการสนับสนุนนั้น ส่วนใหญ่ได้มาจากเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งจะได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน ถ้าผู้บริหารจะหวังจากเงินยอดนี้แต่เพียงอย่างเดียวจะไม่เป็นการเพียงพอแน่นอน ควรที่จะจัดหาเงินเพื่อห้องสมุด จากเงินรายรับอื่นๆ หรือหาวิธีอื่นๆ เพื่อหาหนังสือเข้าห้องสมุดให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

การหาหนังสือเข้าห้องสมุด โดยไม่พึ่งเงินงบประมาณและเงินรายได้ อาจทำได้บ้างตามวิธีการดังนี้

5.1 การติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงาน เช่น หน่วยบริการข่าวสาร สถานทูตต่างๆ บริษัทขายหนังสือ มูลนิธิต่างๆ หน่วยประชาสัมพันธ์ของหน่วยราชการ บริษัทธุรกิจ และบุคคลต่างๆ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน คิษย์เก่า คหบดี ครู อาจารย์ หรือแม้แต่นักเรียนเอง

5.2 การจัดวันบริจาคเพื่อห้องสมุด เจ้าหน้าที่ห้องสมุดหรือผู้บริหารโรงเรียน ต้องกำหนด วัน เวลา ให้แน่นอนและเป็นประจำสำหรับวันบริจาคเพื่อห้องสมุด อาจจัดทำปีละครั้ง หรือสองครั้ง มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี เชิญชวนร่วมบริจาคหนังสือ วัสดุ เงิน สิ่งของและอื่นๆ ตามความจำเป็นและสิ่งที่ห้องสมุดยังขาดอยู่

5.3 จัดการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างห้องสมุดโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยการนำเอาหนังสือในห้องสมุดที่มีซ้ำๆ กันหลายๆ เล่ม ตกลงเปลี่ยนกับหนังสือที่ยังขาดและมีความจำเป็นต้องใช้

5.4 จัดชุมนุมห้องสมุดขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อระดมความช่วยเหลือทั้งในด้านหนังสือ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานจากสมาชิก

6. หน้าที่และบทบาทของครูบรรณารักษ์

ครูบรรณารักษ์ หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างเต็มที่ (รัฐจวน อินทรกำแหง. 2517 : 16) จะเห็นว่าบรรณารักษ์จะมีบทบาทมาก และเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานห้องสมุดบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่ง พวา พันธุ์เมฆา (2525 : 13-15) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูบรรณารักษ์ไว้ดังนี้

1. มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ต้องผ่านการศึกษาหรืออบรมทางสาขาวิชานี้โดยเฉพาะ เพราะงานห้องสมุดเป็นงานวิชาชีพขั้นสูงอย่างหนึ่งที่มีความรู้การบริหารดำเนินงานห้องสมุด การจัดโปรแกรมห้องสมุด การวิเคราะห์เลขหมู่การทำบัตรรายการ การให้บริการอ้างอิงแก่ผู้ใช้ ฯลฯ

2. มีวุฒิทางการศึกษา เพื่อช่วยให้เข้าใจถึงหลักการจัดการศึกษา จะได้ดำเนินงานห้องสมุดให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาได้

3. มีความศรัทธาในอาชีพบรรณารักษ์ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ในสถานศึกษานั้นต้องมีความเสียสละอย่างมาก เพราะนอกจากภาระงานในหน้าที่แล้วยังต้องปฏิบัติงานสอนวิชาอื่นๆ ด้วย

4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อกับบุคคลต่างๆ ได้ เข้ากันได้ทั้ง
นักเรียนและครู

5. มีความกระตือรือร้นต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ปัจจุบันบรรณารักษ์
ต้องหมั่นติดตามความเคลื่อนไหวในวงวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา เช่น
การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การผลิตแบบเรียนใหม่ๆ ฯลฯ

6. มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุการศึกษาทุกชนิด เนื่องจากความคิดในปัจจุบันนี้
ห้องสมุดมิใช่จะมีเพียงหนังสือ วารสารเท่านั้น แต่ห้องสมุดจะต้องพยายามรวบรวมวัสดุการ
ศึกษาทุกชนิดเอาไว้เพื่อให้บริการตามความต้องการของครูและนักเรียน

7. มีความขยัน อดทน และเสียสละ

8. มีความใจกว้าง คือยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น ยอมรับในการ
เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ไม่ยึดมั่นในความคิดของตนจนเกินไป

ศาสตราจารย์ วชิรปรีชาพงษ์ (2525 : 7) กล่าวถึงคุณสมบัติของบรรณารักษ์
ห้องสมุดโรงเรียนนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วคือ บรรณารักษ์ต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาดี
สามารถเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นนักอ่าน รักหนังสือ และชอบศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
มีระเบียบวินัยดี ละเอียดย ปรานีดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา
และไม่หยาบโห้ง มีความจำดี ซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม บุคลิกภาพทั่วๆ ไปดี มีกิจกรรมการยา
และการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

หน้าที่ของครูบรรณารักษ์ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งงานใน
ห้องสมุด และงานสอน พวา พันธุ์เมฆา (2525 : 11-13) และ วิทยุภาพร นิตยะประภา
(2534 : 159-161) ได้แบ่งหน้าที่ของครูบรรณารักษ์เป็น 3 ด้าน คือ

1. หน้าที่บริการ มีดังนี้ พิจารณากำหนดโปรแกรมห้องสมุด นับแต่การ
เปิด-ปิด การให้บริการด้านต่างๆ ระเบียบการปฏิบัติ การวางแผนงานในห้องสมุดให้สัมพันธ์กับ
การเรียนการสอน เลือกจัดหาวัสดุการศึกษา ทรัพยากรที่ใช้ในห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการ
และการใช้งานกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในห้องสมุด จัดทำคู่มือการใช้
ห้องสมุด จัดทำตารางการใช้ห้องสมุดสำหรับการเรียนการสอนที่ใช้ห้องสมุด จัดเตรียมรายงาน

สถิติการเงิน การประเมินผลงานของห้องสมุด ให้ความร่วมมือกับองค์การ หน่วยงาน สถาบัน การศึกษาต่างๆ เป็นต้น

2. หน้าที่ทางการศึกษา มีดังนี้คือ ร่วมมือเป็นกรรมการพิจารณาหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียน จัดหาวัสดุสิ่งพิมพ์ต่างๆ ให้กลุ่มครูได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาความสามารถในอาชีพ มีส่วนร่วมในการประชุมวิชาการของโรงเรียน ร่วมวางแผนกับครูเพื่อจัดการบริการห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

3. หน้าที่ทางเทคนิค มีดังนี้คือ งานจัดหา งานจัดซื้อ งานวิเคราะห์เลขหมู่ งานทำบัตรรายการ งานบริการยืม-คืน งานบริการตอบคำถาม ทำสถิติเกี่ยวกับวัสดุการศึกษา ต่างๆ และงานสำรวจหนังสือ เป็นต้น

การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 430 โรงเรียน โดยที่สำนักงานเขตมีบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดการศึกษาแก่โรงเรียนในพื้นที่ร่วมกับสำนักงานการศึกษา จำนวนโรงเรียนแต่ละเขตไม่เท่ากัน และขนาดของโรงเรียนก็มีความแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ การบริหารการศึกษาในโรงเรียนเป็นอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องจัดการกับภารกิจต่างๆ ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งสูงสุดของโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ที่จะต้องทำหน้าที่บริหารภารกิจของโรงเรียนให้เรียบร้อย และบรรลุเป้าหมายภายใต้ทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ สำนักงานการศึกษา (2537 : 16-43) ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดได้กำหนดขอบข่ายภารกิจของโรงเรียนไว้ 6 ด้าน ดังนี้คือ

1. งานวิชาการ ได้แก่ งานด้านหลักสูตร งานการเรียนการสอน งานวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศ การศึกษา งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน งานประชุมอบรม ทางวิชาการ

2. งานบุคลากร ได้แก่ การกำหนดความต้องการบุคลากร การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การควบคุมกำกับติดตามและนิเทศบุคลากร การพัฒนาและดำรงรักษาศักยภาพบุคลากร การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร

3. งานกิจการ ได้แก่ กิจกรรมตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

4. งานธุรการ ได้แก่ งานสารบรรณ งานนิติและข้อมูล งานทะเบียน การจัดตั้งงบประมาณ การจัดซื้อและการจ้าง งานพัสดุครุภัณฑ์

5. งานอาคารสถานที่ ได้แก่ การจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงอาคารสถานที่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผนความต้องการอาคารเรียน อาคารประกอบบริเวณโรงเรียน ตลอดจนทั้งด้านการดูแลรักษา ซ่อมแซมครุภัณฑ์ของโรงเรียน

6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน สมาคมศิษย์เก่า สมาคมครูผู้ปกครอง การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบกิจกรรมของโรงเรียน ให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ตลอดจนจนถึงกิจกรรมที่โรงเรียนจะสามารถช่วยเหลือชุมชนได้

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีบทบาทสำคัญ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้นำทางการศึกษา เช่น เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ และภารกิจทุกด้านของโรงเรียน โดยการจัดสถานการณ์ให้ครุร่วมมือกันคิดทำงาน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุผล

2. เป็นผู้ให้บริการ เช่น ช่วยเหลือ แนะนำ จัดหาอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมให้การศึกษาดำเนินไปอย่างราบรื่น

3. เป็นผู้จัดให้มีการวิจัย เช่น ศึกษาปัญหาอุปสรรคต่างๆ และนำผลการวิจัย มาให้ครู และอาจารย์ ปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างถูกต้องตามหลัก วิชาการ

ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารภารกิจของโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน ซึ่งเป็นภารกิจที่เกินกำลังความสามารถของผู้บริหารเพียงคนเดียวที่จะต้องติดตาม ควบคุมกำกับ นิเทศได้ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ บริหารด้วย โดยกำหนดขอบข่ายบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายต่างๆ ดังนี้

1. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง ได้แก่ งานธุรการปกครอง การบริหารงาน ปกครองทั่วไป งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานกิจการนักเรียน งานบริหารงานบุคคล และการปกครอง การบริหารงานบริการด้านการปกครอง

2. ผู้ช่วยผู้บริหารงานธุรการในโรงเรียน ได้แก่ งานสารบรรณ งานบุคลากร งานการเงิน งานพัสดุ

3. ผู้ช่วยบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานธุรการวิชาการ งานวิชาการ งานส่งเสริมวิชาการ งานวัดผลประเมินผล

4. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ ได้แก่ งานธุรการ งานโสตทัศนศึกษา งานห้องสมุด งานแนะแนว งานอนามัย งานสวัสดิการ งานประชาสัมพันธ์ งานบริหารทั่วไป

การดำเนินงานในห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แบ่งงาน ห้องสมุดออกเป็น 3 งาน คือ งานเทคนิค งานบริการ และงานกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรัก การอ่าน โดยสำนักงานการศึกษาได้จัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานเทคนิคห้องสมุดโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร. 2537 : 1-113) ดังนี้คือ

1. งานเทคนิค หมายถึงงานที่ต้องใช้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ หรือได้รับ การฝึกอบรมด้านบรรณารักษศาสตร์มาโดยเฉพาะ แบ่งเป็น

- 1.1 การพัฒนาวัสดุสารนิเทศ เช่น การเลือกวัสดุสารนิเทศ วิธีการจัดทำ วัสดุสารนิเทศ การลงทะเบียนหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ วัสดุไมติพิมพ์ และการคัดลอก
- 1.2 งานวิเคราะห์เลขหมู่ โดยใช้ระบบทศนิยมแบบดิวอี้ การใช้ตัวอักษรแทน เลขหมู่ และการใช้ตัวอักษรประกอบเลขหมู่
- 1.3 หัวเรื่องและการกำหนดหัวเรื่อง เช่น หลักการให้หัวเรื่อง คู่มือที่ใช้ ประกอบในการให้หัวเรื่อง
- 1.4 บัตรรายการหนังสือ เช่น ส่วนต่างๆ ของหนังสือที่เป็นข้อมูลในการทำ บัตรรายการ หลักเกณฑ์การลงรายการในบัตรรายการ หลักเกณฑ์การเรียงบัตรรายการ
- 1.5 การเตรียมหนังสือและการจัดเรียงหนังสือชั้นชั้น เช่น การเตรียม หนังสือก่อนนำออกบริการ และการจัดเรียงบนชั้นตามหมวดหมู่
- 1.6 การระวางหนังสือและการซ่อมหนังสือ
- 1.7 การจัดทำกฤตภาค ดรรชนีวารสาร รวมทั้งการจัดเก็บจุลสาร
2. งานบริการ หมายถึง การจัดบริการงานและหาวิธีต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวก สะดวก และจูงใจให้มาใช้บริการของห้องสมุด ได้แก่ การจัดหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ให้สะดวก แก่การใช้ บริการให้ยืม-คืน บริการหนังสือจอง บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการ แนะนำการใช้ห้องสมุด จัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ เป็นต้น
3. กิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำนักการศึกษา ได้จัดทำคู่มือ ประกอบการปฏิบัติงานห้องสมุดด้านกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (กรุงเทพมหานคร. 2536 : 1-98) ได้แก่ การจัดและตกแต่งห้องสมุดให้มีบรรยากาศน่าใช้ กิจกรรมเกมและทาย ปัญหา กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมเล่าขานทางและหุ่น กิจกรรมยอดนักเขียน และยอดนักอ่าน โดยมีตัวอย่างประกอบในแต่ละกิจกรรม

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนตองงานห้องสมุด

ปัจจุบันบทบาทของห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะห้องสมุด โรงเรียนเปรียบเสมือนแหล่งทดลองการฝึก การใช้สมองและสติปัญญาของนักเรียนนอกชั้นเรียน

การเรียนจากตำราและการสอนของครูในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวหาเป็นการเพียงพอ ไม่ ยิ่งปัจจุบันความรู้ วิทยาการทางด้านเทคโนโลยีมีเพิ่มขึ้นมากมาย หลายแขนงวิชา และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ห้องสมุดจึงยิ่งมีความจำเป็นมากขึ้น เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งรวมของสรรพวิชาการทั้งหลาย ผู้บริหารโรงเรียนที่ทันสมัยและมีสายตายาวไกล มองเห็นคุณค่าทางด้านนี้ ย่อมต้องเอาใจใส่ ปรับปรุงและสรรหาวิทยาการต่างๆ เพิ่มเติมในห้องสมุดอยู่เสมอๆ ทั้งนี้เพื่อบริการให้นักเรียนมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ทันต่อสมัยนิยม มิใช่เพียงแต่รับและเรียนรู้จากการสอนของครูและตำราแต่เพียงอย่างเดียว (เชาญ์ มณีนวรงค์. ม.ป.ป. : 91)

การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่จะให้การสนับสนุน ช่วยเหลือให้การดำเนินงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดนโยบาย และพิจารณาอนุมัติโครงการต่างๆ ที่ห้องสมุดขอไป วิทยุสาร นิตยสาร (2534 : 68) กล่าวถึงการสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด ดังนี้คือ

1. อนุมัติเงินในการซื้อวัสดุห้องสมุด และครุภัณฑ์
2. ให้อัตราค่าจ้างคนเพื่อเพิ่มบุคลากรห้องสมุด
3. เข้าใจงานห้องสมุดโดยให้บรรณารักษ์ได้ทำงานห้องสมุดเต็มเวลา

ไม่ต้องสอนวิชาอื่น

4. ให้กำลังใจแก่บรรณารักษ์ มีการพิจารณาความดีความชอบเท่าเทียมกับ

ครูทั่วไป

5. ส่งเสริมให้บรรณารักษ์เข้ารับการอบรม หรือร่วมประชุมสัมมนาเพื่อ

ทราบความก้าวหน้าใหม่ๆ ในวงการห้องสมุด

6. ส่งเสริมให้ครูสอนโดยใช้ห้องสมุด

7. ให้อิสระแก่บรรณารักษ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุด เช่น การจัดซื้อวัสดุ

ห้องสมุดและครุภัณฑ์ ฯลฯ

8. ประสานความเข้าใจอันดีระหว่างครูในโรงเรียนกับครูบรรณารักษ์

9. ให้การยกย่องครูบรรณารักษ์ ด้วยการเชิญให้เป็นกรรมการในคณะ

กรรมการบริหารโรงเรียน ร่วมเป็นกรรมการปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531 : 442) กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญแก่ห้องสมุด ไม่น้อยกว่าห้องปฏิบัติการทางวิชาการอื่นๆ โดยต้องสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านสถานที่ ควรจัดให้มีห้องสมุดที่มีขนาดและพื้นที่ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ประจำห้องสมุดให้มีจำนวนมากพอขนาดของโรงเรียน
2. ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ สิ่งสำคัญของห้องสมุดก็คือหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญ และเรียนรู้ถึงประโยชน์ และการใช้ให้ถ่องแท้ และต้องมีจำนวนมากพอที่จะสนับสนุนการเรียนการสอนตามรายวิชาในหลักสูตร ทั้งยังต้องจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นอีกด้วย
3. ด้านบุคลากร นับเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร ที่จะต้องจัดหาบุคลากร ประจำห้องสมุด นับตั้งแต่ บรรณารักษ์ ตลอดจนถึงเจ้าหน้าที่ คนงาน นักการภารโรง ที่จะมาช่วยงานและจะต้องสร้างขวัญให้แก่บุคลากรด้านนี้ด้วย เพื่อจะได้มีกำลังใจทำงานบริการนี้ได้ อย่างเต็มที่ และงานห้องสมุดเป็นงานที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายบริการ ซึ่งจัดดำเนินงานดังนี้
 - 1) จัดให้มีบรรณารักษ์ดำเนินการบริหารห้องสมุดให้เกิดประโยชน์ต่อการ ศึกษา
 - 2) จัดให้มีวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งนิพนธ์ต่างๆ อย่างเพียงพอในการให้บริการ
 - 3) จัดการบริการด้านงานเทคนิคเกี่ยวกับหนังสือและสิ่งนิพนธ์ให้เป็นปัจจุบัน มีระบบเป็นระเบียบสะดวกแก่การใช้
 - 4) จัดให้มีตารางการเข้าใช้ห้องสมุดตลอดจนให้ความรู้ วิธีการใช้ห้องสมุด แก่บุคลากรในโรงเรียน
 - 5) จัดโครงการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด กิจกรรม นิทรรศการ
 - 6) จัดให้มีการบริการให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้ห้องสมุด
 - 7) จัดทำสถิติ ประเมินผลในการให้บริการห้องสมุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ปี ค.ศ. 1989 นวานอสีก (Nwanosike, 1990 : 2286-A) ได้ศึกษาหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงทรัพยากรของห้องสมุดมัธยมศึกษาในประเทศคาเมอรูน (Cameroon) โดยสำรวจสภาพของทรัพยากรของห้องสมุด ได้แก่ หนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ สภาพห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ การเงิน การจัดการและการบริหาร ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน และหัวหน้าบรรณารักษ์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านทรัพยากร

1. ห้องสมุดโรงเรียนทั้งหมดที่ทำการศึกษาด้านทรัพยากรเป็นอย่างมาก ซึ่งได้แก่ หนังสือ ครุภัณฑ์ นิตยสาร วารสาร และโสตทัศนวัสดุ
2. ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีโต๊ะทำงานของบรรณารักษ์ที่เหมาะสม ขนาดที่นั่งอ่านหนังสือ และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ รวมทั้งขาดวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในงานห้องสมุด

ด้านบุคลากร

1. ห้องสมุดโรงเรียนทั้งหมดขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์
2. ห้องสมุดโรงเรียนจำนวนน้อยมากที่มีบรรณารักษ์ทำงานเต็มเวลา

ด้านงบประมาณ

ห้องสมุดโรงเรียนเกือบทั้งหมดได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงานห้องสมุด และมีบางโรงเรียนเท่านั้นที่ได้รับงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงาน

ในปี ค.ศ. 1993 ซิงห์ (Singh, 1994 : 2369-A) ได้ศึกษาโดยสร้างขอบข่ายของงาน เพื่อเปรียบเทียบห้องสมุดโรงเรียนระหว่างชาติต่างๆ เพื่อนำขอบข่ายของงานที่สร้างนี้ไปให้กับห้องสมุดโรงเรียนระหว่างชาติ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพเศรษฐกิจสังคมกับสภาพแวดล้อมของห้องสมุดเป็นตัวสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้พัฒนาขึ้น ซึ่งขอบข่ายงานนี้ประกอบด้วย ทรัพยากรและตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานห้องสมุด โดยได้จากการสำรวจจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพห้องสมุด จำนวน 29 ประเทศ

ตรรกะที่ส่งผลต่อการดำเนินงานห้องสมุดได้แก่ การคงอยู่และการขยายงานของห้องสมุดโรงเรียน บุคลากร ความสะดวกสบาย วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนและครูบรรณารักษ์

แล้วนำไปสำรวจกับห้องสมุดโรงเรียนต่างๆ 46 ประเทศ ผลการวิจัยพบว่า

1. ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังเป็นศูนย์กลางของแหล่งค้นคว้า
2. ไม่มีการกำหนดบทบาทพื้นฐานของบุคลากร
3. โสตทัศนวัสดุที่มีในห้องสมุดประมาณร้อยละ 25
4. พบความสัมพันธ์อย่างมากระหว่างห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษากับรายได้ของประเทศ

ประเทศ

5. ปัจจัยที่สนับสนุนการเติบโตของห้องสมุดโรงเรียน ได้แก่ เงินทุนสะสมต่างๆ

บทบาทขององค์กรกลาง การศึกษาและการฝึกอบรมครูบรรณารักษ์ การขาดแคลนบุคลากรที่ชำนาญงาน และปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพบรรยากาศภายในห้องสมุด

งานวิจัยในประเทศ

สุนทร มินาทุง (2526 : 124-128) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานห้องสมุด

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม พบว่าครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษ์ มีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และครูต้องทำหน้าที่ครูประจำชั้น ส่วนในด้านการดำเนินงานมีปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านครุภัณฑ์ และด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ และสภาพห้องสมุดโรงเรียนโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน

เหมวดี กาญจนสกุล (2527 : 73-76) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้

ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า วิธีการที่ครูส่วนใหญ่ให้

นักเรียนค้นคว้าในห้องสมุดโรงเรียน คือ บอกรายชื่อหนังสือให้นักเรียนไปค้นคว้าในเวลาว่าง

แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน ปัญหาในการใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเรื่องหนังสือ

มีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ และความต้องการใช้บริการห้องสมุด ครูต้องการมีส่วนร่วมใน

การพิจารณาซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดร่วมกับบรรณารักษ์ด้วย และได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรมองเห็นความสำคัญ โดยพยายามจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ควรให้บรรณารักษ์มีเวลาทำงานห้องสมุดอย่างเต็มที่ ถ้าจำเป็นต้องสอนด้วยก็ไม่ควรมีชั่วโมงสอนเกินสัปดาห์ละ 10 ชม. และให้การสนับสนุนในการจัดบริการและกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุดโดยให้คำแนะนำแก่บรรณารักษ์ในการจัดซื้อหนังสือ สิ่งพิมพ์และวัสดุต่างๆ ในสาขาที่ตนสอน และควรหาความรู้ในห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและในการเรียนการสอน

นางพยอม สอึ้งทอง (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการจัดการและการใช้ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ตามการรับรู้ของผู้จัดและผู้ให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่รับรู้ว่าครุภัณฑ์และสิ่งพิมพ์ที่ได้รับจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดไม่เพียงพอ และยังไม่มีการจัดซื้อเพิ่มเติม และมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงานห้องสมุด

นางนุช นิเชษฐพันธ์ (2529 : จ-ฉ) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน พบว่าในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนได้กล่าวถึงการให้ความร่วมมือสนับสนุนในการจัดกิจกรรม ในด้านงบประมาณและบุคลากร ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ ได้จัดหาเงินพิเศษและสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์จัดหาเงินพิเศษเพื่อใช้จ่ายในห้องสมุด

2. ด้านบุคลากร ได้ให้ความร่วมมือในการกำหนดและแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับครูบรรณารักษ์อย่างเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ครูบรรณารักษ์ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูบรรณารักษ์โรงเรียนอื่น นอกจากนี้ยังส่งครูบรรณารักษ์เข้าอบรมบรรณารักษศาสตร์ และเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

อุนจิตร มีมั่งคั่ง (2530 : 136-140) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2529 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดที่มีที่ตั้งกลุ่มในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลในด้านคณะผู้ดำเนินงาน คือขาดความร่วมมือในการดำเนินงาน รองลงมาคือ ครูบรรณารักษ์ไม่ได้รับการอบรมทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ด้านการดำเนินงานคือปัญหาครูบรรณารักษ์มีเวลาไม่เพียงพอ ด้านเทคนิคคือ ขาดงบประมาณในการซ่อมวัสดุอุปกรณ์ มีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะซื้อหนังสือ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูบรรณารักษ์ทั้งสองกลุ่มมีความต้องการในด้านคณะผู้ดำเนินงานภายในกลุ่มโรงเรียนเช่นเดียวกัน คือต้องการให้มีการจัดอบรมทางด้านบรรณารักษศาสตร์กับผู้บริหารโรงเรียน

วรพงศ์ พันธุ์ศรีเพชร (2532 : 69-82) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่าปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานห้องสมุด ดังนี้

สถานที่ ห้องสมุดส่วนใหญ่ตั้งอยู่ร่วมกับอาคารเรียน แสงสว่างและการถ่ายเทของอากาศไม่ดีเท่าที่ควรเพราะอยู่ติดกับห้องเรียนต่างๆ ทำให้ห้องมืด ต้องเปิดไฟตลอดเวลา มีเสียงรบกวนจากจากห้องข้างเคียง นอกจากนี้ห้องสมุดยังใช้เป็นที่ประชุมครู ห้องพักครู หรือห้องรับแขก

ครุภัณฑ์ ชั้นหนังสือไม่เพียงพอ ขาดที่นั่งเดียวสำหรับการค้นคว้าเฉพาะ ไม่มีชั้นวางวารสาร ตู้จุลสารและกฤตภาคไม่เพียงพอ ไม่มีการเก็บวารสาร และหนังสือพิมพ์เก่า โต๊ะสำหรับอ่านหนังสือไม่ถูกสัดส่วน ครุภัณฑ์ที่มีอยู่ไม่เหมาะกับการใช้งาน ไม่มีเครื่องพิมพ์ดีด

วัสดุสิ่งพิมพ์ หนังสือมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน วารสาร หนังสือพิมพ์มีน้อย หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบการเรียน มีจำนวนไม่เพียงพอ

บุคลากร ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์ประจำเพียงคนเดียว โดยไม่มีผู้ช่วยบรรณารักษ์และบรรณารักษ์ต้องสอนเท่ากับครูประจำชั้น ทำให้งานห้องสมุดไม่สามารถพัฒนาก้าวหน้า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์ นักเรียนช่วยงานห้องสมุดมีน้อยและไม่

รับผิดชอบเพราะการทำงานในห้องสมุดไม่มีผลต่อกระบวนการเรียนการสอนของนักเรียน ครูบรรณารักษ์ต้องทำความสะอาดห้องสมุดด้วย การที่ครูบรรณารักษ์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมต่างๆ ด้วย

งบประมาณ ขาดเงินสำหรับซื้อหนังสือ วัสดุต่างๆ เพื่อใช้ในการกิจการของห้องสมุด แม้ว่าสำนักการศึกษาได้จัดสรรมาให้ แต่ก็มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ

ผู้ใช้ห้องสมุด ไม่เห็นความสำคัญของห้องสมุด ครูไม่ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน ผู้ใช้ไม่ระมัดระวังในการใช้หนังสือ ห้องสมุดไม่เปิดบริการในวันหยุดราชการ ทำให้คนในชุมชนไม่ค่อยมีโอกาสเข้ามาใช้บริการ ครูมักใช้สิทธิไม่ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด

รักไทย อรุณรัตน์โนภาส (2533 : 133-145) ได้ศึกษาถึงบริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาในด้านสภาพของผู้ตอบพบว่า บรรณารักษ์กลุ่มโรงเรียนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ และไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับห้องสมุดเลย บรรณารักษ์ทั้งสองกลุ่มต้องสอนและปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย ในด้านบริการและกิจกรรมพบว่า วัตถุประสงค์ในการจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าของครูและนักเรียน โดยมีบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนและคณะทำงาน ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ

สุนทรี ใจวณะวัฒน์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าขวัญในการปฏิบัติงานของครูบรรณารักษ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และในปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญ 7 ด้านคือ ด้านบทบาทของผู้บริหาร ด้านหน้าที่การงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบายของหน่วยงาน ด้านการให้บำเหน็จรางวัล ด้านสภาพการทำงาน และด้านสภาพส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ครูบรรณารักษ์ที่อายุต่างกัน สถานภาพการสมรสต่างกัน วุฒิการศึกษาต่างกัน เงินเดือนต่างกัน ประสบการณ์ทำงานเป็นครูบรรณารักษ์ต่างกัน และภูมิลำเนาต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงานในปัจจัยต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ครูบรรณารักษ์ที่มีเงินเดือน 5,000 บาทขึ้นไปมีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าครู

บรรณารักษ์ที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านหน้าที่การงานที่ครูบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไปมีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านสภาพส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงานที่ครูบรรณารักษ์ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตที่ปฏิบัติงานมีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูบรรณารักษ์ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตที่ปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดนั้น พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่จะพบปัญหาต่างๆ ได้แก่ ขาดแคลนหนังสือ วัสดุครุภัณฑ์ห้องสมุดไม่เพียงพอกับการใช้งาน ขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน บรรณารักษ์มีภาระงานมากจนไม่มีเวลาทำงานห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ครูในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด ไม่เห็นความสำคัญของการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน และไม่ให้ความร่วมมือในการเสนอแนะหนังสือสิ่งพิมพ์ในวิชาที่ตนสอน ขาดความร่วมมือในการดำเนินงานห้องสมุด ผู้บริหารไม่เข้าใจในงานด้านบรรณารักษศาสตร์จึงไม่ให้ความสำคัญของห้องสมุด ไม่พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาทำงานห้องสมุด จึงทำให้ครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ส่วนมากไม่มีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ไม่จัดสรรงบประมาณเพิ่มเพื่อการจัดหาวัสดุสิ่งพิมพ์ต่างๆ ให้สมดุลเหมาะสมกับผู้ให้บริการ จึงทำให้ห้องสมุดส่วนมากไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งทำให้โรงเรียนขาดศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าในการเรียนการสอน ที่เป็นแหล่งความรู้ วิทยาการใหม่ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ต่างๆ นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนไม่มีทักษะในการใช้ห้องสมุด และไม่รักการอ่านเท่าที่ควร

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารต่อการดำเนินงานห้องสมุดนั้น พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของครูบรรณารักษ์ทั้งด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ให้อิสระในการทำงาน ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันระหว่างครูในโรงเรียน สนับสนุนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ

ของห้องสมุดปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของห้องสมุด ซึ่งนับว่าเป็นงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นชัดเจนว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้มีสภาพสมบูรณ์พร้อมที่จะให้บริการเต็มที่ เพื่อให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การสอน ผู้วิจัยจึงได้แนวความคิดจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่กล่าวแล้ว มาเป็นกรอบในการศึกษาความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และนำความต้องการการสนับสนุนนั้น มาศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 430 คน และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 430 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มจากประชากรได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 215 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 215 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจี่ซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างจากประชากร 430 คน เป็น 205 คน

การสุ่มได้ดำเนินการดังนี้

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครมี 3 ขนาด คือขนาดใหญ่มี 101
โรงเรียน ขนาดกลางมี 136 โรงเรียน และขนาดเล็กมี 192 โรงเรียน ในแต่ละขนาดสุ่ม
โรงเรียนมาร้อยละ 50 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จะได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 51 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง 68 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 96 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 215
โรงเรียน โดยให้ครูบรรณารักษ์ และผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ
แบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน สังกัด
กรุงเทพมหานคร

ขนาดโรงเรียน	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่	102	51	102	51
โรงเรียนขนาดกลาง	136	68	136	68
โรงเรียนขนาดเล็ก	192	96	192	96
รวม	430	215	430	215

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในหน้าที่ จำนวนนักเรียน ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด แบ่งเป็น 4 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ และเติมข้อความ (ตัวอย่างแบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก)

การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและคู่มือการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
2. ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ แล้วกำหนดกรอบความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
3. สร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาจากข้อ 1-2 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้เนื้อหาครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งข้อคำถามจะเรียงเรียงในลักษณะที่ให้ครูบรรณารักษ์เป็นผู้ตอบ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอประธาน และกรรมการควบคุมปฏิญาณินันท์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในข้อคำถาม

5. นำแบบสอบถามมาแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ
นางดวงพร เชื้อเนตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 7 โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ
นางสาวรวิวรรณ ชันธาโรจน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 7 โรงเรียนพูนสิน และ
นางสาว นุชจริย์ จิรวัดน์จรรยา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ระดับ 7 โรงเรียนวัดเลียบราชบำรุง
โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และสอจดของติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบ
ส่งกลับทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2541 และได้รับคืนมาเมื่อวันที่ 15-16 มิถุนายน
2541 แบบสอบถามที่ได้รับคืนมามีข้อเสนอแนะให้แก้ไขข้อความให้อ่านเข้าใจง่าย และเพิ่มเติม
ข้อความความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนอต่อ
อาจารย์ผู้ควบคุมปริญาานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในข้อ
คำถาม โดยแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 44 ข้อ แบ่งเป็นด้านอาคารสถานที่ 6 ข้อ ด้านหนังสือวัสดุ
อุปกรณ์ 13 ข้อ ด้านบุคลากร 20 ข้อ ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด 5 ข้อ และในแต่ละ
ด้านจะให้ครูบรรณารักษ์ระบุความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหาร
นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยเสนอไว้พร้อมทั้งระดับความต้องการด้วย

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบของประธานและกรรมการควบคุมปริญา
นิพนธ์เรียบร้อยแล้ว นำไปสอบถามครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนที่สุ่มได้ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 215 คน

8. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

8.1 นำแบบสอบถาม เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว และข้อมูลทั่วไปของ
ครูบรรณารักษ์ ในตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และเสนอผลเป็นค่าร้อยละ

8.2 นำข้อมูลจากการสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ มาแจกแจงความถี่เพื่อหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

ต้องการการสนับสนุนมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ต้องการการสนับสนุนมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ต้องการการสนับสนุนปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ต้องการการสนับสนุนน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ต้องการการสนับสนุนน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

8.3 นำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ ว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใด แล้วแปลผลโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยซึ่งตัดแปลงมาจากแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และนิภา ศรีไพโรจน์ (2531 : 38) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ครูบรรณารักษ์ต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ครูบรรณารักษ์ต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ครูบรรณารักษ์ต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ครูบรรณารักษ์ต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียนน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ครูบรรณารักษ์ต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียนน้อยที่สุด

เมื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 2.51 แล้วนำมาปรับถ้อยคำให้เหมาะสม และชัดเจนเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

9. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธาน และกรรมการควบคุมปฏิญาณนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ สนับสนุนได้มากที่สุด สนับสนุนได้มาก สนับสนุนได้ปานกลาง และสนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ และในแบบสอบถามนี้จะถามทีละข้อ ข้อใดที่ผู้บริหารตอบว่า สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ ผู้วิจัยจะสอบถามถึงเหตุผลที่ไม่สามารถ

สนับสนุนได้ โดยจะมีการกำหนดเหตุผลต่างๆที่เหมาะสมของข้อคำถามแต่ละข้อให้ผู้บริหารเลือกตอบรวมทั้งช่องเหตุผลอื่นๆ ที่ผู้บริหารเขียนตอบด้วยตนเอง ถ้าเหตุผลไม่ปรากฏในรายการที่ผู้วิจัยเสนอไว้

10. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์เพื่อให้แบบสอบถามถูกต้องสมบูรณ์

11. นำแบบแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้ว ซึ่งมีข้อคำถามรวมทั้งสิ้น 48 ข้อ แบ่งเป็น ด้านอาคารสถานที่ 8 ข้อ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ 15 ข้อ ด้านบุคลากร 20 ข้อ ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด 5 ข้อ แล้วนำไปสอบถามผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 215 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ออกหนังสือขอความร่วมมือจากครูบรรณารักษ์ และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการตอบแบบสอบถาม

2. ส่งแบบสอบถาม จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ไปที่ครูบรรณารักษ์ จำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยแบบสอบถามทุกชุดผู้วิจัยได้ติดแสตมป์และจ่ายค่า postage ถึงผู้วิจัยไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ตอบส่งกลับทางไปรษณีย์ ซึ่งเริ่มดำเนินการส่งทางไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม 2541 และในวันที่ 14 กรกฎาคม 2541 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมดจำนวน 145 ฉบับ ซึ่งไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จึงติดต่อทางโทรศัพท์ไปยังครูบรรณารักษ์ที่ยังไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 67 คน เมื่อวันที่ 15-17 กรกฎาคม 2541 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาอีกจำนวน 53 ฉบับ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2541 รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับทั้งหมดจำนวน 198 ฉบับ ดังรายละเอียดปรากฏใน

ตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืน	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดใหญ่	51	48	94.12
โรงเรียนขนาดกลาง	68	60	88.24
โรงเรียนขนาดเล็ก	96	90	93.75
รวม	215	198	92.09

3. ดำเนินการส่งแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เช่นเดียวกับส่งแบบสอบถามครูบรรณารักษ์ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2541 และในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมดจำนวน 197 ฉบับ ซึ่งไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จึงติดต่อทางโทรศัพท์ไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่ยังไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 คน เมื่อวันที่ 17-18 สิงหาคม 2541 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2541 รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 213 ฉบับ และเมื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบไม่ครบทุกข้ออยู่ 1 ฉบับซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จึงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 212 ฉบับ ซึ่งเกินจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน ดังรายละเอียดแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืน	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดใหญ่	51	50	98.04
โรงเรียนขนาดกลาง	68	68	100.00
โรงเรียนขนาดเล็ก	96	95	98.96
รวม	215	213	99.07

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน ในตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และเสนอผลเป็นค่าร้อยละ
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มาแจกแจงความถี่ เพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

สนับสนุนได้มากที่สุด	กำหนดให้	4	คะแนน
สนับสนุนได้มาก	กำหนดให้	3	คะแนน
สนับสนุนได้ปานกลาง	กำหนดให้	2	คะแนน
สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้	กำหนดให้	1	คะแนน

3. นำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทั้งตอน ว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใด แล้วแปลผล โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยซึ่งตัดแปลงมาจากแนวความคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และนิภา ศรีไพโรจน์ (2531 : 38) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้

4. สรุปเหตุผลสำหรับข้อที่มีผู้ตอบในช่องน้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ และแสดงผลคำตอบเป็นค่าร้อยละของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

5. นำค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

5.1 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.2 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.3 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.4 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.5 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.6 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุ
อุปกรณ์ ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร
เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.7 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร ของ
ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร
เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.8 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริม
การใช้ห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร
เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

5.9 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่
ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายข้อ โดยใช้ F-test

5.10 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุ
อุปกรณ์ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายข้อ โดยใช้ F-test

5.11 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร ของ
ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายข้อ โดยใช้ F-test

5.12 เปรียบเทียบการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริม
การใช้ห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายข้อ โดยใช้
F-test

การทดสอบสมมติฐานข้อ 5.9-ข้อ5.12 นั้น ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q-statistics
ของ Newman-Keuls

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1. ค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ

6.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลที่ศึกษา

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคน

6.2 หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนระหว่างกลุ่ม

ใช้ t-test แบบ Independent ($\sigma_1 \neq \sigma_2$) (วิทยา วิศาลาภรณ์. 2531 : 244)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่จะพิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 2

s_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1

s_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2

n_1 และ n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

6.3. หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนระหว่างตัวแปรที่มี

สองกลุ่มขึ้นไปโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ใช้สูตร

(วิทยา วิศาลาภรณ์. 2531 : 254-255)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

กรณีพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) ใช้สูตร (ชุกรี วงศ์วัตนะ. 2527 : 268)

$$q = \frac{MS_w}{\sqrt{n}}$$

เมื่อ q แทน ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
 MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
 n แทน ค่าตัวกลางอาร์โมนิคของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution

df แทน ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

q แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา Studentized Rang Statistic

ของ Newman-Keuls Method

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครู

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

กรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด และเหตุผลในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ แยกเป็นรายชื่อและรายด้าน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

ในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

5.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อยู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ค่าร้อยละสถานภาพของครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์การทำงานด้านครูบรรณารักษ์ แสดงดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าร้อยละของครูบรรณารักษ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

	มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์				ไม่มีวุฒิด้านบรรณารักษศาสตร์				รวม			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
อายุ												
-น้อยกว่า 30 ปี	1	0.50	5	2.53	1	0.50	20	10.10	2	1.01	25	12.63
-31-45 ปี	3	1.52	34	17.17	7	3.54	72	36.36	10	5.05	106	53.54
-46 ปีขึ้นไป	1	0.50	5	2.53	3	1.52	46	23.23	4	2.02	51	25.76

ตาราง 4 (ต่อ)

	มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์				ไม่มีวุฒิตำดับบรรณารักษศาสตร์				รวม			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
<u>วุฒิการศึกษา</u>												
-ต่ำกว่า												
ปริญญาตรี	-	-	2	1.01	1	0.50	5	2.53	1	0.50	7	3.54
-ปริญญาตรี	4	2.02	39	19.70	10	5.05	131	66.16	14	7.07	170	85.86
-สูงกว่า												
ปริญญาตรี	1	0.50	1	0.50	-	-	4	2.02	1	0.50	5	2.53
<u>ประสบการณ์การทำงาน</u>												
-น้อยกว่า												
5 ปี	3	1.52	35	17.70	8	4.04	80	40.40	11	5.56	115	58.08
-5 ปีขึ้นไป	2	1.01	9	4.55	3	1.52	58	29.29	5	2.53	67	33.84

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ไม่มีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์ มีอายุระหว่าง 31-45 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์น้อยกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์
ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ระดับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์
แสดงดังตาราง 5

ตาราง 5 ระดับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	$\bar{X}$	แปลผล
1.	ให้แยกห้องสมุดห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะไม่รวมกับ หน่วยงานอื่น	4.25	มาก
2.	ให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวนจากภายนอก	4.01	มาก
3.	ปรับปรุงให้ห้องสมุดมีแสงสว่างเพียงพอ มีการถ่ายเทอากาศได้ดี	4.54	มากที่สุด
4.	ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	4.18	มาก
5.	ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด	4.27	มาก
6.	ให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัยสำหรับห้องสมุด	4.16	มาก
7.	ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ หรือพัดลมระบายอากาศในห้องสมุด	4.33	มาก
8.	ให้ห้องสมุดแยกเป็นอาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลางสะดวกแก่ผู้ใช้	4.25	มาก
9.	ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง	4.00	มาก
10.	ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบกลุ่มวิชาต่างๆ	4.30	มาก
11.	ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน	4.08	มาก
12.	ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง	4.20	มาก
13.	มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด	4.25	มาก
14.	ให้นำโสตทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด	4.36	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	$\bar{X}$	แปลผล
15.	ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด และให้บริการสืบค้น	4.12	มาก
16.	ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด	4.03	มาก
17.	ให้เพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอต่อการให้บริการ	3.88	มาก
18.	ให้เพิ่มชั้นหนังสือ	4.14	มาก
19.	มีส่วนร่วมในการพิจารณาซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุด	4.19	มาก
20.	ให้มีการจัดหาวัสดุอื่นที่จำเป็นกับการใช้งานในห้องสมุด	4.23	มาก
21.	ให้จัดทำงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา	4.36	มาก
22.	ให้เพิ่มบุคลากรช่วยงานในห้องสมุด	3.60	มาก
23.	ให้จัดหาหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็ก	4.00	มาก
24.	ให้มีเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด	3.25	ปานกลาง
25.	ให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุด	4.04	มาก
26.	ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน	4.03	มาก
27.	ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะการใช้ห้องสมุดเท่านั้น	4.13	มาก
28.	ให้ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์	4.34	มาก
29.	ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิคห้องสมุด	4.26	มาก
30.	ให้ครูบรรณารักษ์ลาศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์	3.21	ปานกลาง
31.	ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด	4.33	มาก
32.	ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์	3.98	มาก
33.	ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อื่นๆ	3.51	มาก
34.	ให้ผู้บริหารส่งเข้าประกวดห้องสมุดดีเด่น	3.06	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	$\bar{X}$	แปลผล
35.	ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและมีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานห้องสมุด	4.07	มาก
36.	ให้มีการรวมกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	4.06	มาก
37.	ให้ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด	4.09	มาก
38.	ต้องการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายของห้องสมุด	4.09	มาก
39.	ให้พิจารณาความดีความชอบครูบรรณารักษ์เท่าเทียมกับบุคลากรอื่น	4.18	มาก
40.	สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดทัดเทียมกับงานวิชาการอื่น	4.31	มาก
41.	กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร	4.17	มาก
42.	ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จด้าน บรรณารักษศาสตร์โดยตรง	4.66	มากที่สุด
43.	ให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงานวิชาการด้านห้องสมุดได้	4.16	มาก
44.	มีการจัดประชุมครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนการสอนโดย ใช้ห้องสมุด	3.86	มาก
45.	ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด	4.37	มาก
46.	ให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำตารางการใช้ห้องสมุด	4.65	มากที่สุด
47.	อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมห้องสมุด	4.43	มาก
48.	ให้บรรจุหลักสูตรการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียน	4.39	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า คุรุบรรณารักษ์ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด เฉลี่ยทุกข้อเกิน 2.51 ส่วนความต้องการการสนับสนุนในระดับมากที่สุด มี 3 ข้อ คือ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดหาครูที่ปฏิบัติหน้าที่คุรุบรรณารักษ์ เป็นผู้สำเร็จทางด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง ($\bar{X} = 4.66$) ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนแต่ละคนสอนโดยมีการทำตารางการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.65$) และต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ปรับปรุงห้องสมุดให้มีแสงสว่างเพียงพอมีการถ่ายเทอากาศได้ดี ($\bar{X} = 4.54$) ส่วนความต้องการการสนับสนุนในระดับมากมี 42 ข้อ และความต้องการการสนับสนุนในระดับปานกลาง มี 3 ข้อ คือ ต้องการให้มีเครื่องตรวจนับจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.25$) ต้องการให้คุรุบรรณารักษ์ได้ลาศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X} = 3.21$) และต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนส่งเข้าประกวดห้องสมุดดีเด่น ($\bar{X} = 3.06$)

ตอนที่ 3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ค่าร้อยละสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร แสดงดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	94	44.34	118	55.66
<u>อายุ</u>				
- น้อยกว่า 45 ปี	6	2.83	8	3.77
- อายุ 46-55 ปี	32	15.09	64	30.19
- อายุ 56 ปีขึ้นไป	56	26.42	46	21.70
<u>วุฒิการศึกษา</u>				
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.89	5	2.36
- ปริญญาตรี	71	33.49	93	43.87
- สูงกว่าปริญญาตรี	19	8.96	20	9.43
<u>ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่</u>				
- น้อยกว่า 5 ปี	27	12.74	40	18.87
- ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	67	31.60	78	36.79

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 46-55 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 4 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด และเหตุผลในการที่ไม่สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามปัจจัยแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แสดงดังตาราง 7-10

ตาราง 7 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านอาคารสถานที่

ข้อ	ด้านอาคารสถานที่	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ให้แยกห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะไม่รวม กับหน่วยงานอื่น	2.55	1.30	มาก
2.	ให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวนจากภายนอก	2.55	1.14	มาก
3.	ปรับปรุงให้ห้องสมุดมีแสงสว่างพอเพียง มีการถ่ายเทอากาศได้ดี	3.08	0.43	มาก
4.	ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	2.04	1.14	ปานกลาง
5.	ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด	2.63	1.31	มาก
6.	ให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัยสำหรับห้องสมุด	2.75	1.03	มาก
7.	ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ หรือพัดลมระบายอากาศ	2.54	1.17	มาก
8.	ให้แยกห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่เป็น ศูนย์กลางการให้บริการ	1.92	1.17	ปานกลาง
รวม		2.46	1.46	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ และมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ คือ ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น ($\bar{X} = 2.04$) และให้แยกห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการ ($\bar{X} = 1.92$)

ตาราง 8 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์

ข้อ	ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง	2.29	0.86	ปานกลาง
2.	ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบกลุ่มวิชาต่างๆ	2.40	0.91	ปานกลาง
3.	ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน	2.19	0.85	ปานกลาง
4.	ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือที่ โรงเรียนจัดซื้อเอง	3.14	0.92	มาก
5.	ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด	3.12	0.89	มาก
6.	ให้นำโสตทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด	2.37	1.02	ปานกลาง
7.	ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด	1.62	0.93	ปานกลาง
8.	ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด	2.08	1.01	ปานกลาง
9.	ให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอกับการให้บริการ	1.97	0.99	ปานกลาง
10.	ให้เพิ่มชั้นหนังสือ	2.24	1.03	ปานกลาง
11.	ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการพิจารณา จัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุด	2.88	0.90	มาก
12.	จัดหาวัสดุครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด	2.50	0.93	ปานกลาง
13.	จัดหางบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่ เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา	2.15	0.80	ปานกลาง
14.	จัดหาหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็ก	2.23	0.88	ปานกลาง
15.	จัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด	1.52	0.81	ปานกลาง
รวม		2.31	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ คือ ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง ($\bar{X} = 3.14$) ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด ($\bar{X} = 3.12$) และให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.88$) นอกนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ข้อที่มีค่าปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3 ข้อ คือ ให้เพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอกับการให้บริการ ($\bar{X} = 1.97$) ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด ($\bar{X} = 1.62$) และจัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 1.52$)

ตาราง 9 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านบุคลากร

ข้อ	ด้านบุคลากร	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ให้จัดหาบุคลากรช่วยงานห้องสมุด	1.47	0.78	น้อย
2.	ให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุด	1.60	0.97	ปานกลาง
3.	ให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน	1.29	0.62	น้อย
4.	ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะวิชา การใช้ห้องสมุดเท่านั้น	1.50	0.66	น้อย
5.	ให้ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์	1.76	0.99	ปานกลาง
6.	ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิค	1.61	0.80	ปานกลาง
7.	ให้ครูบรรณารักษ์ลาศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์	2.24	1.02	ปานกลาง
8.	ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ในห้องสมุด	2.63	1.01	มาก
9.	ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์	2.61	0.95	มาก
10.	ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อื่นๆ	2.42	0.97	ปานกลาง
11.	สนับสนุนให้ส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น	2.60	1.03	มาก
12.	ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและอำนาจในการตัดสินใจ ในการทำงาน	2.75	0.85	มาก
13.	ให้มีการรวมกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	2.48	0.87	ปานกลาง
14.	รับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด	3.07	0.79	มาก
15.	ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย ของห้องสมุด	3.17	0.81	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบุคลากร	$\bar{X}$	SD	แปลผล
16.	พิจารณาความดีความชอบครูบรรณารักษ์เท่าเทียมกับ บุคลากรอื่น	2.98	0.84	มาก
17.	สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดทัดเทียม กับงานวิชาการอื่น	2.81	0.81	มาก
18.	ให้มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของ ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร	2.77	0.78	มาก
19.	ให้ครูบรรณารักษ์ต้องเป็นผู้สำเร็จด้าน บรรณารักษศาสตร์โดยตรง	1.71	1.08	ปานกลาง
20.	ให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงาน วิชาการด้านห้องสมุดได้	2.94	0.87	มาก
รวม		2.32	1.14	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ และมีความคิดเห็นในระดับน้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ จำนวน 3 ข้อ คือ ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะวิชาการใช้ห้องสมุดเท่านั้น ($\bar{X} = 1.50$) ให้จัดหาบุคลากรช่วยงานห้องสมุด ($\bar{X} = 1.47$) และให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน ($\bar{X} = 1.29$)

สำหรับเหตุผลที่ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการดำเนินงานได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ ในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะวิชาการใช้ ห้องสมุดเท่านั้นว่า จำนวนครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด ครูในโรงเรียนมีภาระงานเหมาะสมแล้ว ตามลำดับ เหตุผลในเรื่อง ให้เพิ่มบุคลากรช่วยงานห้องสมุดว่า ไม่มีงบประมาณในการจ้างบุคลากร ห้องสมุดที่มีอยู่เพียงพอแล้วตามลำดับ และเหตุผลในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอนว่า ครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด ครูในโรงเรียนมีภาระงานมากอยู่แล้ว และครูบรรณารักษ์ต้องมีชั่วโมงสอนไม่น้อยกว่า 10 ช.ม./สัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ข้อ	สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้	จำนวน	เหตุผล	จำนวนความถี่
1.	ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะการใช้ห้องสมุดเท่านั้น	145	-ครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	116
			-ครูทุกคนมีภาระงานเหมาะสมแล้ว	42
2.	ให้เพิ่มบุคลากรช่วยงาน เช่น พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานทำความสะอาด	146	บุคลากรที่มีอยู่เพียงพอแล้ว	21
			-ไม่มีงบประมาณในการจ้าง	130
3.	ให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน	166	-ครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด	133
			-ครูในโรงเรียนมีภาระงานมากอยู่แล้ว	46
			-อื่นๆ คือ	16
			ครูบรรณารักษ์ต้องมีชั่วโมงสอน	

ตาราง 10 ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

ข้อ	ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ให้มีการจัดประชุมครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำแผน การสอนโดยใช้ห้องสมุด	2.74	0.85	มาก
2.	ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด	2.96	0.81	มาก
3.	ให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำตารางการใช้ห้องสมุด	2.83	0.85	มาก
4.	ส่งเสริมอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ของห้องสมุด	2.98	0.78	มาก
5.	ให้บรรจุหลักสูตรการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียน	2.79	0.91	มาก
รวม		2.86	0.71	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในการที่สนับสนุน
การดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในระดับ
มากทุกข้อเช่นกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีจ้อยต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

5.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน ในปีจ้อยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และสูงกว่าปริญญาตรีโดยใช้ t-test แสดงดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่า กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี

วุฒิการศึกษา						
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(N=173)		(N=39)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t	
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>						
1. ให้นยงห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ						
ไม่รวมกับหน่วยงานอื่น	2.53	1.35	2.67	1.08	-0.70	
2. ให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวน						
จากภายนอก	2.57	1.16	2.46	1.07	0.57	

ตาราง 11 (ต่อ)

	ผลการศึกษา				
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี		
	(N=173)		(N=39)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t
3. ปรับปรุงให้ห้องสมุดมีแสงสว่างพอ					
เพียงมีการถ่ายเทอากาศได้ดี	2.34	1.74	2.82	1.02	-2.28*
4. ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	2.06	1.17	1.97	1.01	0.49
5. ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด	2.63	1.34	2.62	1.23	0.05
6. ให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัย					
สำหรับห้องสมุด	2.68	1.09	3.08	0.66	-2.97**
7. ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ หรือ					
พัดลมระบายอากาศ	2.46	1.20	2.87	0.95	-2.31*
8. ให้ห้องสมุดแยกเป็นอาคารเอกเทศที่					
เป็นศูนย์กลางการให้บริการ	1.92	1.21	1.95	1.00	-0.16
รวม	2.40	1.24	2.55	1.07	-0.77

ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์

1. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง	2.28	0.90	2.31	0.69	-0.23
2. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบ					
กลุ่มวิชาต่างๆ	2.37	0.93	2.51	0.76	-0.99

ตาราง 11 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	วุฒิการศึกษา				
	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี		
	(N=173)		(N=39)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t
3. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านเพื่อความ เพลิดเพลิน	2.17	0.86	2.26	0.82	-0.61
4. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณา หนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง	3.08	0.93	3.41	0.82	-2.21*
5. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการ คัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ	3.08	0.89	3.28	0.89	-1.27
6. ให้นำโสตทัศนวัสดุมาให้บริการใน ห้องสมุด	2.30	1.05	2.67	0.87	-2.30*
7. ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ จัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด	1.63	0.94	1.59	0.91	0.25
8. ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด	2.09	1.02	2.05	0.97	0.23
9. ให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอ กับการให้บริการ	1.91	0.97	2.26	1.02	-1.95
10. ให้เพิ่มชั้นหนังสือ	2.16	1.12	2.59	1.02	-2.34*
11. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการ พิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุด	2.86	0.91	2.97	0.79	-0.76

ตาราง 11 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	วุฒิการศึกษา				
	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี		
	(N=173)		(N=39)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t
12. ให้จัดหาวัสดุครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็น					
สำหรับห้องสมุด	2.46	0.93	2.72	0.92	-1.59
13. ให้จัดหางบประมาณเพื่อซื้อหนังสือ					
ใหม่ เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา	2.13	0.91	2.23	0.71	-0.75
14. ให้จัดหาหนังสืออ่านนอกเวลา					
สำหรับเด็ก	2.22	0.89	2.28	0.86	-0.39
15. ให้จัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้					
เข้าใช้ห้องสมุด	1.49	0.75	1.64	1.04	-0.85
รวม	2.28	1.03	2.45	1.01	-0.95

ด้านบุคลากร

1. ให้จัดหาบุคลากรช่วยงานห้องสมุด	1.48	0.79	1.41	0.75	0.52
2. ให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุด	1.54	0.80	1.85	0.90	-1.98*
3. ให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน	1.27	0.56	1.38	0.85	-0.77

ตาราง 11 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	วุฒิการศึกษา				
	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี		
	(N=173)		(N=39)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t
4. ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะ					
วิชาการใช้ห้องสมุดเท่านั้น	1.49	0.83	1.59	0.94	-0.61
5. ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์	1.74	1.00	1.85	0.99	-0.63
6. ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงาน					
เทคนิคห้องสมุด	1.58	0.77	1.72	0.92	-0.88
7. ให้ครูบรรณารักษ์ลาศึกษาต่อใน					
สาขาบรรณารักษศาสตร์	2.20	1.00	2.49	1.00	-1.64
8. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม					
การใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด	2.59	1.03	2.82	0.88	-1.43
9. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม					
วิชาบรรณารักษศาสตร์	2.55	0.97	2.90	0.79	-2.40*
10. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม					
เพิ่มเติมความรู้อื่นๆ	2.34	1.00	2.74	0.79	-2.72**
11. สนับสนุนให้ส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น	2.62	1.02	2.54	1.07	0.43
12. ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและอำนาจ					
ในการตัดสินใจในการทำงาน	2.73	0.81	2.79	1.00	-0.35

ตาราง 11 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	วุฒิการศึกษา				
	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี		
	(N=173)		(N=39)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t
13. ให้มีการรวมกลุ่มครูบรรณารักษ์					
ห้องสมุดโรงเรียน	2.49	0.87	2.41	0.88	0.52
14. รับฟังความคิดเห็นในการดำเนิน					
งานห้องสมุด	3.08	0.77	2.49	1.25	2.83**
15. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการ					
วางแผนนโยบายของห้องสมุด	3.15	0.81	3.26	0.82	-0.76
16. พิจารณาความดีความชอบครูบรรณา					
รักษ์เท่าเทียมกับบุคลากรอื่น	2.96	0.87	3.08	0.66	-0.96
17. สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด					
ทัดเทียมกับงานวิชาการอื่น	2.83	0.80	2.69	0.86	0.93
18. มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์					
ของห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร	2.79	0.78	2.72	0.76	0.52
19. ครูบรรณารักษ์ต้องเป็นผู้สำเร็จ					
ด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง	1.68	1.06	1.85	1.16	-0.84

ตาราง 11 (ต่อ)

วุฒิการศึกษา						
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(N=173)		(N=39)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t	
20. ให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำงาน						
วิชาการด้านห้องสมุดได้	2.91	0.90	3.08	0.74	-1.24	
รวม	2.30	1.01	2.38	0.99	-0.45	
<u>ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด</u>						
1. จัดประชุมครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำ						
แผนการสอนโดยใช้ห้องสมุด	2.75	0.84	2.72	0.86	0.20	
2. ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการ						
ห้องสมุด	2.91	0.84	3.18	0.64	-2.24*	
3. ให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำ						
ตารางการใช้ห้องสมุด	2.79	0.89	3.00	0.61	-1.77	
4. อำนวยความสะดวกในการจัด						
กิจกรรมของห้องสมุด	2.97	0.81	3.00	0.65	-0.25	

ตาราง 11 (ต่อ)

		วุฒิการศึกษา				
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า		สูงกว่าปริญญาตรี		t	
	(N=173)		(N=89)			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
5. บรรจุหลักสูตรการใช้ห้องสมุด						
สำหรับนักเรียน		2.81	0.92	2.72	0.86	0.58
รวม		2.85	0.87	2.92	0.75	-0.51

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 11 แสดงว่า ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ในเรื่อง ให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัยสำหรับห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่อง ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศหรือพัดลมระบายอากาศ ปรับปรุงให้ห้องสมุดมีแสงสว่างเพียงพอมีการถ่ายเทอากาศได้ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง ให้นำวัสดุทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด และให้เพิ่มขึ้นหนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ในเรื่อง รับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่อง ให้เพิ่มครูช่วยงานห้องสมุด และให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ในเรื่อง ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยใช้ t-test แสดงดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารน้อยกว่า 5 ปี กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร				
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านอาคารสถานที่					
1. ให้แยกห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ					
ไม่รวมกับหน่วยงานอื่น	2.52.	1.26	2.54	1.32	-0.11
2. ให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวน					
จากภายนอก	2.55	1.05	2.54	1.19	0.06
3. ปรับปรุงให้ห้องสมุดมีแสงสว่างพอเพียง					
มีการถ่ายเทอากาศได้ดี	2.91	1.03	2.70	1.13	1.33

ตาราง 12 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร				
	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
4. ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	2.07	1.23	1.86	1.30	1.13
5. ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด	2.63	1.39	2.58	1.32	2.28*
6. ให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัยสำหรับ ห้องสมุด	2.61	1.10	2.81	1.02	-0.56
7. ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ หรือ พัดลมระบายอากาศ	2.21	1.16	2.55	1.16	-1.98*
8. ให้แยกห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ ที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการ	1.64	1.05	2.01	1.20	-2.28*
รวม	2.39	0.18	2.45	1.22	-0.58
ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์					
1. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง	2.21	0.86	2.32	0.89	-0.86
2. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบ กลุ่มวิชาต่างๆ	2.42	0.94	2.39	0.91	0.22
3. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านเพื่อความ เพลิดเพลิน	2.09	0.85	2.25	0.85	-1.27

ตาราง 12 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร				
	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
4. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณา					
หนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง	3.31	0.80	3.07	0.95	1.91
5. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือก					
หนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด	3.24	0.85	3.06	0.91	1.40
6. ให้นำโสตทัศนวัสดุมาให้บริการ					
ในห้องสมุด	2.13	1.00	2.47	1.03	-2.28*
7. ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บ					
ข้อมูลของห้องสมุด	1.52	0.84	1.68	0.97	-1.23
8. ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด	1.63	0.85	2.28	1.00	-4.89**
9. ให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุด	1.70	0.90	2.10	0.99	-2.91**
10. ให้เพิ่มขึ้นหนังสือ	2.09	1.03	2.31	1.04	1.44
11. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการ					
พิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุด	2.99	0.91	2.84	0.90	1.12
12. ให้จัดหาวัสดุครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็น					
สำหรับห้องสมุด	2.09	1.00	2.66	0.87	-4.02**
13. ให้จัดหางบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่					
เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา	2.03	0.87	2.23	0.93	-1.52

ตาราง 12 (ต่อ)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร					
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
14. ให้จัดหาหนังสืออ่านนอกเวลา					
สำหรับเด็ก	2.12	0.83	2.30	0.90	-1.43
15. ให้จัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้า					
ใช้ห้องสมุด	1.28	0.60	1.80	1.02	-4.63**
รวม	2.19	1.05	2.38	1.38	-1.48
ด้านบุคลากร					
1. ให้จัดหาบุคลากรช่วยงานห้องสมุด	1.34	0.71	1.49	0.78	-1.39
2. ให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุด	1.52	0.70	1.61	0.85	-0.81
3. ให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน	1.22	0.49	1.31	0.66	-1.11
4. ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะ					
การใช้ห้องสมุดเท่านั้น	1.51	0.86	1.53	0.87	-0.16
5. ให้ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์	1.69	0.90	1.79	1.02	-0.72
6. ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิค					
ห้องสมุด	1.48	0.86	1.75	0.85	-2.13*

ตาราง 12 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร				
	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
7. ให้ครูบรรณารักษ์ลาศึกษาต่อในสาขา บรรณารักษศาสตร์	2.12	1.05	2.29	1.01	-1.11
8. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมการ ใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด	2.72	0.92	2.59	1.03	0.92
9. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม วิชาบรรณารักษศาสตร์	2.79	0.90	2.55	0.98	1.76
10. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม เพิ่มเติมความรู้อื่นๆ	2.57	1.00	2.36	0.97	1.44
11. สนับสนุนให้ส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น	2.61	1.10	2.63	1.01	-0.13
12. ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและอำนาจใน การตัดสินใจในการทำงาน	2.72	0.97	2.76	0.78	0.30
13. ให้มีการรวมกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน	2.36	0.92	2.54	0.87	-1.35
14. รับฟังความคิดเห็นในการดำเนิน งานห้องสมุด	3.04	0.86	3.08	0.79	-0.32

ตาราง 12 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร				
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	t
15. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการวาง					
นโยบายของห้องสมุด	3.12	0.79	3.18	0.82	-0.51
16. พิจารณาความดีความชอบครูบรรณารักษ์					
เท่าเทียมกับบุคลากรอื่น	2.97	0.78	2.97	0.87	0.00
17. สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด					
ทัดเทียมกับงานวิชาการอื่น	2.79	0.83	2.85	0.81	-0.49
18. ให้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของ					
ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร	2.78	0.76	2.75	0.80	0.26
19. ครูบรรณารักษ์ต้องเป็นผู้สำเร็จ					
ด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง	1.66	1.01	1.74	1.10	-0.52
20. ให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงาน					
วิชาการด้านห้องสมุดได้	3.10	0.76	2.86	0.94	1.98*
รวม	2.31	1.08	2.33	1.40	-0.05

ตาราง 12 (ต่อ)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร					
การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	(N=67)		(N=145)		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
<u>ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด</u>					
1. ให้มีการจัดประชุมครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนการสอนโดยใช้ห้องสมุด	2.87	0.83	2.70	0.84	1.38
2. ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด	3.01	0.79	2.90	0.84	0.92
3. ให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำตารางการใช้ห้องสมุด	2.82	0.87	2.79	0.86	0.23
4. ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด	2.96	0.77	3.00	0.80	-0.35
5. ให้บรรจุหลักสูตรการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียน	2.87	0.89	2.72	0.92	1.13
รวม	2.90	0.83	2.82	1.49	0.50

$$t_{.05} = 1.96$$

$$t_{.01} = 2.58$$

จากตาราง 12 แสดงว่า ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน เป็นดังนี้

ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 5 ปี ในเรื่อง ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่า 5 ปี ในเรื่อง ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศหรือพัดลมระบายอากาศ และให้แยกห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่า 5 ปี ในเรื่อง ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด ให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุด ให้จัดหาวัสดุครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด และให้จัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่อง ให้นำวัสดุทัศนวัสดุมาบริการในห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบ

การณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่า 5 ปี ในเรื่องให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิคห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 5 ปี ในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงานวิชาการด้านห้องสมุดได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ไม่พบความแตกต่างเช่นกัน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนในปัจจัยต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กโดยใช้ F-test แสดงดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>				
1. ให้ห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ ไม่รวมกับหน่วยงานอื่น				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.52	6.26	3.75*
ภายในกลุ่ม	209	348.36	1.67	
รวม	212	360.88		
2. ให้สมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวน จากภายนอก				
ระหว่างกลุ่ม	2	13.42	6.71	4.73**
ภายในกลุ่ม	209	296.58	1.42	
รวม	212	283.00		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
3. ปรับปรุงห้องสมุดมีแสงสว่างพอเพียง มีการถ่ายเทอากาศได้ดี				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.25	4.62	3.88*
ภายในกลุ่ม	209	248.20	1.19	
รวม	211	257.45		
4. ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น				
ระหว่างกลุ่ม	2	7.37	3.69	3.08*
ภายในกลุ่ม	209	251.06	1.20	
รวม	211	258.43		
5. ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	20.93	10.47	6.27**
ภายในกลุ่ม	209	249.99	1.67	
รวม	211	270.92		
6. ให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัยสำหรับห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.26	3.13	2.93
ภายในกลุ่ม	209	223.87	1.07	
รวม	211	230.13		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงาน	df	SS	MS	F
7. ให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ				
หรือพัดลมระบายอากาศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.08	2.04	1.50
ภายในกลุ่ม	209	284.92	1.36	
รวม	211	289.00		
8. ให้ห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่				
เป็นศูนย์กลางการให้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	20.34	10.17	8.27**
ภายในกลุ่ม	209	256.86	1.23	
รวม	211	286.20		
รวม				
ระหว่างกลุ่ม	2	11.77	5.89	4.30*
ภายในกลุ่ม	209	282.48	1.35	
รวม	211	292.00		
<u>ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์</u>				
1. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง				
ระหว่างกลุ่ม	2	11.32	5.66	7.75**
ภายในกลุ่ม	209	152.55	0.73	
รวม	211	163.87		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงาน	df	SS	MS	F
2. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบ				
กลุ่มวิชาต่างๆ				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.81	3.41	4.11*
ภายในกลุ่ม	209	173.47	0.83	
รวม	211	180.28		
3. ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.00	1.50	2.05
ภายในกลุ่ม	209	152.19	0.73	
รวม	211	155.19		
4. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือ				
ที่โรงเรียนจัดซื้อเอง				
ระหว่างกลุ่ม	2	7.14	3.57	3.19*
ภายในกลุ่ม	209	233.94	1.12	
รวม	211	241.08		
5. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือก				
หนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.89	2.45	3.18*
ภายในกลุ่ม	209	160.83	0.77	
รวม	211	165.72		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
6. ให้นำวัสดุภัณฑ์มาให้บริการในห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.56	3.28	3.22 [*]
ภายในกลุ่ม	209	212.99	1.02	
รวม	211	219.55		
7. ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	10.82	5.41	6.60 ^{**}
ภายในกลุ่ม	209	171.46	0.82	
รวม	211	182.28		
8. ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	17.71	8.86	9.13 ^{**}
ภายในกลุ่ม	209	202.91	0.97	
รวม	211	220.62		
9. ให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอกับการให้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	14.13	7.07	7.68 ^{**}
ภายในกลุ่ม	209	192.07	0.92	
รวม	211	206.20		
10. ให้เพิ่มชั้นหนังสือ				
ระหว่างกลุ่ม	2	18.08	9.04	8.86 ^{**}
ภายในกลุ่ม	209	214.13	1.02	
รวม	211	232.21		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
11. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการพิจารณา จัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.55	2.28	2.71
ภายในกลุ่ม	209	175.20	0.84	
รวม	211	179.75		
12. จัดหาวัสดุครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	20.68	10.34	13.26**
ภายในกลุ่ม	209	162.32	0.78	
รวม	211	183.00		
13. จัดหางบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่ เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	8.87	4.44	5.62**
ภายในกลุ่ม	209	165.68	0.79	
รวม	211	174.55		
14. จัดหาหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็ก				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.74	6.37	8.85**
ภายในกลุ่ม	209	151.47	0.72	
รวม	211	164.21		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด		df	SS	MS	F
15. ให้จัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม	2	5.52	2.76	4.38*	
ภายในกลุ่ม	209	131.36	0.63		
รวม	211	136.88			
รวม					
ระหว่างกลุ่ม	2	10.19	5.10	6.04**	
ภายในกลุ่ม	209	176.84	0.85		
รวม	211	187.03			
<u>ด้านบุคลากร</u>					
1. ให้จัดหาบุคลากรช่วยงานห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม	2	2.71	1.36	1.97	
ภายในกลุ่ม	209	144.27	0.69		
รวม	211	146.98			
2. ให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม	2	8.57	4.29	6.50**	
ภายในกลุ่ม	209	138.35	0.66		
รวม	211	146.92			

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด		df	SS	MS	F
3. ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน					
	ระหว่างกลุ่ม	2	8.61	4.31	17.96**
	ภายในกลุ่ม	209	49.60	0.24	
	รวม	211	58.21		
4. ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะการใช้ห้องสมุดเท่านั้น					
	ระหว่างกลุ่ม	2	21.47	10.74	16.52**
	ภายในกลุ่ม	209	136.73	0.65	
	รวม	211	158.20		
5. ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์					
	ระหว่างกลุ่ม	2	23.75	11.88	12.77**
	ภายในกลุ่ม	209	193.93	0.93	
	รวม	211	217.68		
6. ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิคห้องสมุด					
	ระหว่างกลุ่ม	2	4.88	2.44	3.44*
	ภายในกลุ่ม	209	147.59	0.71	
	รวม	211	152.47		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด		df	SS	MS	F
7. ให้ครูบรรณารักษ์ลาศึกษาต่อในสาขา บรรณารักษศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม		2	3.63	1.82	1.72
ภายในกลุ่ม		209	202.58	1.06	
รวม		211	224.21		
8. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม การใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม		2	7.40	3.70	3.59*
ภายในกลุ่ม		209	216.24	1.03	
รวม		211	223.64		
9. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม วิชาบรรณารักษศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม		2	7.94	3.97	4.46*
ภายในกลุ่ม		209	185.53	0.89	
รวม		211	193.47		
10. ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม เพิ่มเติมความรู้อื่นๆ					
ระหว่างกลุ่ม		2	1.10	0.55	0.57
ภายในกลุ่ม		209	201.40	0.97	
รวม		211	202.50		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
11. สนับสนุนให้ส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.00	6.00	8.45**
ภายในกลุ่ม	209	147.45	0.71	
รวม	211	159.45		
12. ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและอำนาจใน การตัดสินใจในการทำงาน				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.26	3.13	4.47*
ภายในกลุ่ม	209	145.87	0.70	
รวม	211	152.13		
13. ให้มีการรวมกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.73	1.87	2.49
ภายในกลุ่ม	209	157.23	0.75	
รวม	211	160.69		
14. รับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.70	2.85	4.67**
ภายในกลุ่ม	209	126.50	0.61	
รวม	211	132.20		
15. ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการวาง นโยบายของห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.83	2.42	2.81
ภายในกลุ่ม	209	180.47	0.86	
รวม	211	185.30		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
16. วิจารณ์ความดีความชอบบรรณารักษ์				
เท่าเทียมกับบุคลากรอื่น				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.13	0.57	0.72
ภายในกลุ่ม	209	164.40	0.79	
รวม	211	165.53		
17. สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด				
ทัดเทียมกับงานวิชาการอื่น				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.98	2.99	4.82**
ภายในกลุ่ม	209	129.70	0.62	
รวม	211	135.68		
18. ให้มีกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของ				
ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.06	1.53	2.55
ภายในกลุ่ม	209	125.15	0.60	
รวม	211	128.21		
19. บรรณารักษ์ต้องเป็นผู้สำเร็จด้าน				
บรรณารักษศาสตร์โดยตรง				
ระหว่างกลุ่ม	2	10.50	5.25	4.77**
ภายในกลุ่ม	209	228.95	1.10	
รวม	211	239.45		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด		df	SS	MS	F
20. ให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงาน					
วิชาการด้านห้องสมุดได้					
ระหว่างกลุ่ม		2	5.90	2.95	3.88*
ภายในกลุ่ม		209	159.18	0.76	
รวม		211	165.08		
รวม					
ระหว่างกลุ่ม		2	7.46	3.73	5.46**
ภายในกลุ่ม		209	159.06	0.77	
รวม		211	167.40		
<u>ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด</u>					
1. ให้มีการประชุมครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำ					
แผนการสอนโดยใช้ห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม		2	3.41	1.71	2.41
ภายในกลุ่ม		209	147.61	0.71	
รวม		211	151.02		
2. ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม		2	7.77	3.89	6.17**
ภายในกลุ่ม		209	132.43	0.63	
รวม		211	140.20		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด		df	SS	MS	F
3. ให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำตารางการใช้ห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม		2	1.25	0.63	0.88
ภายในกลุ่ม		209	151.20	0.72	
รวม		211	152.45		
4. ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม		2	5.26	2.63	4.31*
ภายในกลุ่ม		209	127.51	0.61	
รวม		211	132.77		
5. ให้บรรจุหลักสูตรการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม		2	3.26	1.63	1.92
ภายในกลุ่ม		209	177.99	0.85	
รวม		211	181.25		

ตาราง 13 (ต่อ)

การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด	df	SS	MS	F
รวม				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.19	2.10	3.14*
ภายในกลุ่ม	209	147.35	0.70	
รวม	211	151.54		

$$F_{(.05 ; df = 2 , 209)} = 3.04$$

$$F_{(.01 ; df = 2 , 209)} = 3.88$$

จากตาราง 13 แสดงว่า ความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน เป็นดังนี้

ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 9 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวนจากภายนอก ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด ให้ห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้ห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะไม่รวมกับหน่วยงานอื่น ปรับปรุงห้องสมุดให้มีแสงสว่างพอเพียงมีการถ่ายเทอากาศได้ดี และให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง ให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด ให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด ให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ให้เพิ่มชั้นหนังสือ จัดหาครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด จัดหางบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา และจัดหาหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบกลุ่มวิชาต่างๆ ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด ให้นำวัสดุทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด และจัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 11 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้เพิ่มครูช่วยงานห้องสมุด ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะการใช้ห้องสมุดเท่านั้น ให้ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์ สนับสนุนให้ส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น รับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ทัดเทียมกับงานวิชาการอื่น และครูบรรณารักษ์ต้องเป็นผู้สำเร็จด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิคห้องสมุด ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและอำนาจในการตัดสินใจในการทำงาน และ

ให้ครูบรรณาธิการสามารถทำผลงานวิชาการด้านห้องสมุดได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 12 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกัน ในเรื่อง ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในกรณีที่ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดแตกต่างกันนั้น ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Studentized - q Statistic แบบ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) แสดงดังตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน ในข้อที่พบความแตกต่าง

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.37	2.41	2.96	
ด้านอาคารสถานที่				
1. สนับสนุนให้แยกห้องสมุด				
เป็นสัดส่วนไม่รวมกับหน่วยงานอื่น				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.37	-	0.04	0.59*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.41	-	-	0.55*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.96	-	-	-
	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.29	2.40	2.94	
2. สนับสนุนให้ห้องสมุดอยู่ห่าง				
จากเสียงรบกวนจากภายนอก				
ร.ร.ขนาดกลาง	2.29	-	0.11	0.65*
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.40	-	-	0.45*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.94	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.53	2.61	3.06	
3. สนับสนุนให้ห้องสมุดมีแสงสว่าง พอเพียงมีการถ่ายเทอากาศได้ดี				
ร.ร.ขนาดกลาง	2.53	-	0.08	0.53*
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.61	-	-	0.45*
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.06	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.81	1.87	2.28	
4. สนับสนุนให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุด ให้กว้างขวางขึ้น				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.81	-	0.06	0.47*
ร.ร.ขนาดกลาง	1.87	-	-	0.41*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.28	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.32	2.60	3.12	
5. สนับสนุนให้ติดตั้งเครื่อง ปรับอากาศในห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.32	-	0.28	0.80*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.60	-	-	0.52*
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.12	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.91	2.24	2.42	
6. สนับสนุนให้ห้องสมุดเป็น				
อาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลาง				
การให้บริการ				
ร.ร.ขนาดกลาง	1.91	-	0.33	1.51*
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.24	-	-	0.18
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.42	-	-	-
	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.34	2.36	2.81	
สนับสนุนด้านอาคารสถานที่				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.34	-	0.02	0.47*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.36	-	-	0.45*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.81	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.03	2.49	2.52	
<u>ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์</u>				
1. สนับสนุนให้เพิ่มจำนวน				
หนังสืออ้างอิง				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.03	-	0.46*	0.49*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.49	-	-	0.03
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.52	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.22	2.40	2.68	
2. สนับสนุนให้เพิ่มจำนวน				
หนังสือประกอบกลุ่มวิชาต่างๆ				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.22	-	0.18	0.46*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.40	-	-	0.28
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.68	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร. ขนาดเล็ก	ร.ร. ขนาดกลาง	ร.ร. ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$ 2.85	3.21	3.26	
3. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ ร่วมพิจารณาหนังสือที่โรงเรียน จัดซื้อเอง				
ร.ร. ขนาดเล็ก	2.85	- 0.36*	0.41	
ร.ร. ขนาดกลาง	3.21	-	0.05	
ร.ร. ขนาดใหญ่	3.26	-	-	

	ร.ร. ขนาดเล็ก	ร.ร. ขนาดกลาง	ร.ร. ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$ 2.95	3.16	3.32	
4. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด				
ร.ร. ขนาดเล็ก	2.95	- 0.21	0.37*	
ร.ร. ขนาดกลาง	3.16	-	0.16	
ร.ร. ขนาดใหญ่	3.32	-	-	

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$ 2.15	2.44	2.56
5. สนับสนุนให้นำวัสดุทัศนวัสดุ มาให้บริการในห้องสมุด			
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.15 -	0.29	0.41*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.44 -	-	0.12
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.56 -	-	-
	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$ 1.49	1.49	2.02
6. สนับสนุนให้นำคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้อง สมุดและให้บริการสืบค้น			
ร.ร.ขนาดกลาง	1.49 -	0.00	0.53*
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.49 -	-	0.53*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.02 -	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.76	2.11	2.48	
7. สนับสนุนให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.76	-	0.35*	0.72*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.11	-	-	0.37*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.48	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.77	1.84	2.40	
8. สนับสนุนให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอต่อการให้บริการ				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.77	-	0.07	0.63*
ร.ร.ขนาดกลาง	1.84	-	-	0.56*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.40	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.91	2.43	2.58	
9. สนับสนุนให้เพิ่มขึ้นหนังสือ				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.91	-	0.52*	0.67*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.43	-	-	0.15
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.58	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก		ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	2.16	2.72	2.86
10. จัดหาวัสดุอื่นที่จำเป็น				
สำหรับห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.16	-	0.56*	0.70*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.72	-	-	0.14
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.86	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก		ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	1.98	2.16	2.50
11. จัดหางบประมาณเพื่อซื้อ				
หนังสือใหม่เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.98	-	0.18	0.52*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.16	-	-	0.34*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.50	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.00	2.28	2.62
12. จัดหาหนังสืออ่านนอกเวลา			
สำหรับเด็กนักเรียน			
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.00	-	0.62*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.28	-	0.34*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.62	-	-
	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่	ร.ร.ขนาดกลาง
$\bar{X}$	1.36	1.54	1.74
13. จัดหาเครื่องนับจำนวนผู้			
เข้าใช้ห้องสมุด			
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.36	-	0.38*
ร.ร.ขนาดใหญ่	1.54	-	0.20
ร.ร.ขนาดกลาง	1.74	-	-
	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.09	2.37	2.58
สนับสนุนด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์			
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.09	-	0.49*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.37	-	0.21
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.58	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.38	1.71	1.86	
ด้านบุคลากร				
1. สนับสนุนให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.38	-	0.33*	0.48*
ร.ร.ขนาดกลาง	1.71	-	-	0.15
ร.ร.ขนาดใหญ่	1.86	-	-	-
	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.04	1.19	1.58	
2. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน				
ร.ร.ขนาดกลาง	1.04	-	0.15	0.54*
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.19	-	-	0.39*
ร.ร.ขนาดใหญ่	1.58	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.17	1.41	1.98	
3. สนับสนุนให้ครูบรรณาธิกรั				
มีชั่วโมงสอนเฉพาะวิชาการใช้				
ห้องสมุดเท่านั้น				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.17	-	0.24	0.81*
ร.ร.ขนาดกลาง	1.41	-	-	0.57*
ร.ร.ขนาดใหญ่	1.98	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	1.53	1.75	2.38	
4. สนับสนุนให้ลดภาระงานอื่น				
ของครูบรรณาธิกรั				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.53	-	0.22	0.85*
ร.ร.ขนาดกลาง	1.75	-	-	0.63*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.38	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดใหญ่	ร.ร.ขนาดกลาง	
$\bar{X}$	1.47	1.74	1.81	
5. สนับสนุนให้มีการจัดศูนย์ บริการงานเทคนิคห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.47	-	0.26	0.34*
ร.ร.ขนาดใหญ่	1.74	-	-	0.07
ร.ร.ขนาดกลาง	1.81	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.43	2.56	2.90	
6. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ เข้ารับการอบรมการใช้คอม พิวเตอร์ในห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.43	-	0.13	0.47*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.56	-	-	0.34
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.90	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

		ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	2.39	2.63	2.88
7. สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์				
เข้ารับการอบรมวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.39	-	0.24	0.49*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.63	-	-	0.25
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.88	-	-	-
8. สนับสนุนให้ส่งประกวด				
ห้องสมุดดีเด่น				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.48	-	0.24	0.55*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.72	-	-	0.31*
ร.ร.ขนาดกลาง	3.03	-	-	-
9. ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและ				
มีอำนาจการตัดสินใจในการทำงาน				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.56	-	0.19	0.44*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.75	-	-	0.25
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.00	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

		ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
		$\bar{X}$		
		2.89	3.12	3.30
10. รับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.89	-	0.23	0.41*
ร.ร.ขนาดกลาง	3.12	-	-	0.18
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.30	-	-	-
11. สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดที่ติดต่อกับงานวิชาการอื่น				
		ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่
		$\bar{X}$		
		2.63	2.87	3.04
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.63	-	0.24	0.41*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.87	-	-	0.17
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.04	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$ 1.52	1.63	2.08	
12. สนับสนุนให้ครูบรรณาธิกรณ				
ต้องเป็นผู้สำเร็จด้านบรรณาธิกรณ				
ศาสตรโดยตรง				
ร.ร.ขนาดเล็ก	1.52	-	0.11	0.56*
ร.ร.ขนาดกลาง	1.63	-	-	0.45*
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.08	-	-	-
	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$ 2.78	2.96	3.20	
13. สนับสนุนให้ครูบรรณาธิกรณ				
สามารถทำผลงานวิชาการด้าน				
ห้องสมุดได้				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.78	-	0.18	0.42*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.96	-	-	0.24
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.20	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.17	2.34	2.54	
สนับสนุนด้านบุคลากร				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.17	-	0.17	0.37*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.34	-	-	0.20
ร.ร.ขนาดใหญ่	2.54	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.76	2.97	3.24	
ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด				
1. สนับสนุนให้ครูในโรงเรียน				
เป็นกรรมการห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.76	-	0.21	0.48*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.97	-	-	0.27*
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.24	-	-	-

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.81	3.01	3.20	
2. สนับสนุนอำนวยความสะดวก				
ในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.81	-	0.20	0.39*
ร.ร.ขนาดกลาง	3.01	-	-	0.19
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.20	-	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

	ร.ร.ขนาดเล็ก	ร.ร.ขนาดกลาง	ร.ร.ขนาดใหญ่	
$\bar{X}$	2.73	2.85	3.02	
สนับสนุนด้านการส่งเสริมการ				
ใช้ห้องสมุด				
ร.ร.ขนาดเล็ก	2.73	-	0.12	0.29*
ร.ร.ขนาดกลาง	2.85	-	-	0.17
ร.ร.ขนาดใหญ่	3.02	-	-	-

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด แตกต่างกัน ดังนี้

ด้านอาคารสถานที่ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ให้แยกห้องสมุดเป็นสัดส่วนไม่รวมกับหน่วยงานอื่น ให้ห้องสมุดอยู่ห่างจากเสียงรบกวนจากภายนอก ให้ห้องสมุดมีแสงสว่างพอเพียงมีการถ่ายเทอากาศได้ดี ให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น และให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด และ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง ในเรื่อง ให้ห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการ

ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง ให้เพิ่มขึ้นหนังสือ และจัดหาวัสดุที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบ กลุ่มวิชาต่างๆ ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด ให้นำวัสดุทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการพิจารณาหนังสือที่โรงเรียนจัดซื้อเอง สนับสนุนให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด และจัดหาเครื่องนับจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมูลของห้องสมุด เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด เพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุด จัดหางบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา และจัดหาหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็กนักเรียน

ด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ให้เพิ่มครูช่วยงานห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน ให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะวิชาการใช้ห้องสมุดเท่านั้น ให้ลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์ และ ครูบรรณารักษ์ต้องเป็นผู้สำเร็จด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการ

ดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง การจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิคห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด ให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ให้ครูบรรณารักษ์มีอิสระและอำนาจในการตัดสินใจในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุด สนับสนุนให้การดำเนินงานห้องสมุดติดต่อกับงานวิชาการอื่น และให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงานวิชาการด้านห้องสมุดได้ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ในเรื่อง สนับสนุนให้ส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น

ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง สนับสนุนให้ครูในโรงเรียนเป็นกรรมการห้องสมุด ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่อง ส่งเสริมอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมห้องสมุด

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด สรุปตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกัน

7. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร แตกต่างกัน

8. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกัน

9. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน

10. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกัน

11. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านบุคลากร แตกต่างกัน

12. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มจากประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 215 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 215 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างจากประชากร 430 คน เป็น 205 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการตอบแบบสอบถามความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่คัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป มาตั้งเป็นข้อความตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนนักเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดภายใต้ปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำนวน 48 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อความที่ให้ตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับคือ สนับสนุนได้มากที่สุด สนับสนุนได้มาก สนับสนุนได้ปานกลาง สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ และเติมข้อความ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2541 จนกระทั่งถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2541 ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 215 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีคำตอบที่สมบูรณ์ 212 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.60

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างและนำมาตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS เพื่อคำนวณค่าดังนี้

4.1 หาค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 หาค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่างตามปัจจัยแต่ละด้าน

4.3 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ในปัจจัยแต่ละด้านระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ t-test

4.4 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดในปัจจัยแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อยู่ แตกต่างกัน โดยใช้ F-test เมื่อ F มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q - statistics ของ Newman - Keuls

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด พบว่า ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปัจจัยต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้

ห้องสมุด จำแนกตามตัวแปร

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 - ข้อ 4

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนน้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 - ข้อ 8

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านอาคารสถานที่ และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 9 - ข้อ 12 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า

2.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด มากกว่าผู้บริหารขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น
ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มี
ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากรอยู่ในระดับ
ปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจและมีบทบาทโดยตรง
ในการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดโรงเรียน และเห็นความสำคัญของห้องสมุดใน
การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นางนุช นิเชษฐพันธ์ (2529 : บทคัดย่อ)
ที่พบว่า ผู้บริหารได้ให้ความร่วมมือในการกำหนดและแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
ส่วนการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากรนั้น ผู้บริหาร
โรงเรียน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดได้ในระดับปานกลาง อาจ
เป็นเพราะว่าอำนาจการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าว อยู่ภายใต้ขอบเขตการบริหารงาน
ของสำนักงานการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมี
ห้องสมุดอยู่ในความรับผิดชอบถึง 430 โรงเรียน (กรุงเทพมหานคร. สำนักงานการศึกษา.
2541 : 1) จึงทำให้การบริหารงานและการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งด้านบุคลากร
งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ ฯลฯ ไม่เต็มที่ (กรุงเทพมหานคร. สำนักงานการศึกษา. 2538 : 23)
ซึ่งอาจส่งผลต่อการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนในด้านต่างๆ
ดังกล่าว โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ ผู้บริหารโรงเรียนมี
ความคิดเห็นในระดับน้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ 3 ข้อคือ ในการจัดหาบุคลากรช่วยงาน
ห้องสมุด ให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน และให้ครูบรรณารักษ์มีชั่วโมงสอนเฉพาะวิชาการ
ใช้ห้องสมุดเท่านั้น โดยผู้บริหารโรงเรียนได้ให้เหตุผลที่สนับสนุนได้น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้
คือไม่มีงบประมาณในการจ้างงาน ครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด และครูในโรงเรียนมีภาระ
งานมากอยู่แล้ว และครูบรรณารักษ์ต้องมีชั่วโมงสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

1.1 ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงาน ผลการครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายคน คือ พวงพยอม สິงทอง (2528 : บทคัดย่อ) อุ่นจิตร มีมั่งคั่ง (2530 : 135-140) และวรพงศ์ พันธุ์ศรีเพชร (2532 : 69-82) ที่พบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่ยังขาดงบประมาณสนับสนุน

1.2 ครูบรรณารักษ์มีภาระงานมาก ซึ่งเป็นเหตุให้การดำเนินงานห้องสมุดไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ครูที่ทำหน้าครูบรรณารักษ์ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน จึงเป็นเหตุให้ครูบรรณารักษ์ ขออิน ย้าย อยู่เสมอ ทำให้การดำเนินงานห้องสมุดขาดการต่อเนื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายคน คือ สุนทร มีนาท่ง (2526 : 124-128) อุ่นจิตร มีมั่งคั่ง (2530 : 136-140) วรพงศ์ พันธุ์ศรีเพชร (2532 : 69-82) ที่พบว่าครูบรรณารักษ์มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบทั้งงานในหน้าที่ครูบรรณารักษ์ และงานที่นอกเหนือจากหน้าที่บรรณารักษ์

1.3 ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์ต้องมีชั่วโมงสอน โดยภาระหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบทั้งงานในห้องสมุดและงานสอน และตามระเบียบที่ครูจะต้องมีชั่วโมงเพื่อการทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งกรุงเทพมหานครได้กำหนดชั่วโมงสอนของครูบรรณารักษ์ว่าไม่ควรเกิน 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (กรุงเทพมหานคร. สำนักการศึกษา. 2539ค : 126) เพื่อให้ครูบรรณารักษ์จะได้มีเวลาในห้องสมุดได้เต็มที่ แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่สามารถจะทำได้ เพราะภาระงานในโรงเรียนมาก แต่จำนวนครูในโรงเรียนมีจำกัด ดังนั้นครูทุกคนในโรงเรียนจึงภาระงานมาก ทั้งงานสอน และงานอื่นๆ เช่น ครูเวร ครูอาหารกลางวัน ครูลูกเสืออนุชาต ครูการเงินธุรการ ครูแนะแนว เป็นต้น (กรุงเทพมหานคร. สำนักการศึกษา. 2537 : 32) ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เหมวดี กาญจนสกุล (2527 : 73-76) ที่พบว่าถ้าครูบรรณารักษ์จำเป็นต้องสอนก็ควรมีชั่วโมงสอนเกินสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิต่างกัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า

ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ยึดถือนโยบายในการบริหารงานด้านห้องสมุดที่
สำนักงานศึกษากำหนดขอขยายภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
ไว้อย่างชัดเจนภายในกรอบของงาน 6 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการ
งานธุรการ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
(กรุงเทพมหานคร. สำนักงานศึกษา. 2537 : 16-22) ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบ ดังนั้นแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะมีวุฒิต่างกัน หรือมีประสบการณ์
ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน ก็ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด ด้วยกฎ และระเบียบ ดังกล่าว แต่เมื่อพิจารณารายชื่อที่พบความแตกต่างนั้น
อาจจะเนื่องมาจากสถานแวดล้อมของแต่ละโรงเรียน สถานที่ตั้ง จำนวนบุคลากรในโรงเรียน
และจำนวนนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของผู้บริหาร
โรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุดแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าการจัดองค์การ
บริหารโรงเรียนแต่ละขนาดแตกต่างกันทั้งด้านบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ ทรัพยากรต่างๆ ตลอดจน
งบประมาณในการดำเนินงาน โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียน สำนักงานศึกษา (2537 : 3-9)
มีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ หนังสือ วารสาร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ โดยใช้
จำนวนเด็กนักเรียนในโรงเรียน เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ส่วนด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในการสนับสนุน
การดำเนินงานห้องสมุดได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
เพราะโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 800 คนขึ้นไป โรงเรียนขนาดกลาง
มีนักเรียนตั้งแต่ 401-800 คน และโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนไม่เกิน 400 คน

(กรุงเทพมหานคร. 2538 : 3) จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณในการ
สนับสนุนการบริหารโรงเรียนในภาระกิจต่างๆ ได้มากกว่า จึงทำให้ความคิดเห็นในการสนับสนุน
การดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ ได้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียน
ขนาดเล็ก

ส่วนความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดนั้น ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ได้มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะการจัดสรรงบประมาณที่แตกต่างกันมากเพราะใช้จำนวนเด็กนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณางบประมาณดังกล่าว ทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมในทุกๆ ด้านจึงอาจเป็นเหตุให้ส่งผลต่อความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดในทั้ง 3 ด้านของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจะค่อนข้างยากจะจัดหางบประมาณที่นอกเหนือจากที่สำนักการศึกษาจัดสรรให้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1 การสร้างอาคารเรียนใหม่ที่มีห้องสมุดรวมอยู่ด้วย ควรให้งบประมาณเพื่อการออกแบบและก่อสร้างห้องสมุดที่มีที่ตั้ง ขนาดและการวางผัง พร้อมทั้งครุภัณฑ์ที่ถูกต้องตามมาตรฐานรวมอยู่ในอาคารใหม่ด้วย เช่น ให้มีโต๊ะรับ-จ่ายหนังสือ ชั้นหนังสือและชั้นวารสาร หรือชั้นแสดงหนังสือใหม่แบบติดผนัง ถ้าเป็นไปได้โรงเรียนขนาดใหญ่ควรให้มีการสร้างเป็นอาคารเอกเทศ ในการออกแบบควรจัดให้มีคณาจารย์ที่ดูแลห้องสมุดหรือผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาวางแผนแปลนร่วมกับสถาปนิก เพื่อช่วยขจัดปัญหาความบกพร่องทางกายภาพ เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ เสียงรบกวนจากภายนอก ความไม่สะดวกในการมาใช้บริการของห้องสมุด

1.2 ควรบรรจุครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์โดยตรงเพียงหน้าที่เดียว และควรริบเร่งแก้ไขปัญหาด้านอัตรากำลังสำหรับโรงเรียนที่มีอัตรากำลังไม่พอ เพื่อให้ครูบรรณารักษ์ไม่ต้องทำหน้าที่สอนวิชาอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูบรรณารักษ์มีเวลาดำเนินงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ และควรมีการพิจารณาความดีความชอบงานในหน้าที่บรรณารักษ์เช่นเดียวกับครูที่ทำหน้าที่สอน โดยถือว่าชั่วโมงการทำงานในห้องสมุดเป็นชั่วโมงสอนเช่นกัน

1.3 สำนักการศึกษาควรกำหนดตำแหน่งและงานในหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ และครูช่วยงานในห้องสมุดให้แน่นอน แต่ละโรงเรียนได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติเป็นระเบียบเดียวกัน โรงเรียนขนาดใหญ่ควรมีตำแหน่งครูบรรณารักษ์ 2 คน เพื่อให้สอดคล้องกับงานซึ่งต้องให้บริการแก่ผู้ใช้บริการจำนวนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางหรือขนาดเล็ก

1.4 ควรมีศึกษานิเทศก์ที่เชี่ยวชาญด้านห้องสมุด เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดและรับทราบปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน

1.5 ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้มากขึ้น โดยการโอนเงินงบประมาณที่ได้ในแต่ละปีตามความเหมาะสมให้แก่โรงเรียนจัดหาและจัดซื้อเอง โดยผ่านคณะกรรมการห้องสมุด เพื่อให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับการใช้งาน

1.6 ควรจัดให้มีศูนย์กลางบริการให้ยืมวัสดุทัศนวัสดุ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นเทป เครื่องฉายวิทัศน์ รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร และมีเนื้อหาประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยอาจจัดเป็นศูนย์สำหรับโรงเรียนแต่ละเขต

1.7 ควรบรรจุวิชาการใช้ห้องสมุดลงในหลักสูตรให้เป็นระเบียบและมาตรฐานเดียวกันทุกโรงเรียน เพราะจะช่วยให้การใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมีประสิทธิภาพทั้งในขณะที่เรียนอยู่และสามารถนำไปใช้เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว

1.8 ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งครูอื่นๆ ที่ไม่ใช่ครูบรรณารักษ์ เพื่อชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการสอนโดยใช้ห้องสมุด

1.9 ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เพื่อรับทราบปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ควรลดภาระงานสอนและงานพิเศษอื่นๆ ให้ครูบรรณารักษ์รับผิดชอบน้อยลง เพื่อให้มีเวลาปฏิบัติงานในห้องสมุดให้มากขึ้น

2.2 ควรจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูในแต่ละหมวดวิชาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าความรู้จากห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานห้องสมุดทุกปีการศึกษา ตามความเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานห้องสมุดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาถึงการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลในห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งในด้านการเตรียมการ ด้านบุคลากรและอุปกรณ์ การทดลองใช้โปรแกรมฐานข้อมูล

מדרש ארז

บรรณานุกรม

กรุงเทพมหานคร. สำนักงานการศึกษา. เกณฑ์ประเมินครูดีเด่น. กรุงเทพฯ :

สำนักงานการศึกษา. 2539ค.

———. คู่มือการนิเทศงานบริหารในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา,
2537.

———. คู่มือประกอบการปฏิบัติงานเทคนิคห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2537.

———. คู่มือประกอบการปฏิบัติงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การ
เกษตรแห่งประเทศไทย, 2536.

———. ร่างแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ของ
สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา, 2539ก.

———. รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2538. กรุงเทพฯ :
สำนักงานการศึกษา, 2539ข.

———. สถิติการศึกษาที่สำคัญ ปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา,
2541.

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

จารุวรรณ สินธุโสภณ. หลักการบริหารและการจัดการห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ปรเมษฐ์การพิมพ์, 2527.

เฉลียว พันธุ์สีดา. คู่มือการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ตันอ้อแกรมมี,
2539.

———. เอกสารการสอนวิชา บร 633 ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ. พัฒนาการการดำเนินงานห้องสมุดในประเทศไทยจากผลการวิจัย.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อัดสำเนา.

ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

เชาน์ มณีวงศ์. การบริหารกิจการนักเรียน. ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษา

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ม.ป.ป.

ธาดาศักดิ์ วิชิรปรัชญพงศ์. หลักบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2525.

นงนุช พิเศษสุนันท์. การศึกษาการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ และ

ผู้บริหารโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2529. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด และ นิภา ศรีไพโรจน์. รูปแบบการสอนวิธีทางสถิติสำหรับการวิจัยที่มี

ประสิทธิภาพ. มหาสารคาม : โครงการสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2525.

พวงพยอม ส่องทอง. การจัดและ การใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ตามการรับรู้ของผู้จัดและผู้ให้บริการ.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

- พวา พันธุ์เมฆา. สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- . ห้องสมุดโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ภิญญาพร นิตยะประภา. ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พระนคร, 2534.
- เยาวลักษณ์ สุขทัณฑ์. การศึกษาเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการอบรมครูบรรณารักษ์ในโครงการห้องสมุดโรงเรียนมาตรฐานของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ 2522-2523. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- วัลญา วิศาลาภรณ์. การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- วันทนา บุณนาค เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุทธิกุล นิสิตกุลพันธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการศึกษา เมื่อ 7 มกราคม 2541.
- วิชาการ,กรม. คู่มือการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2536.
- รักไทย อรุณรัตน์โนส. การบริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- รัฐจวน อินทรกำแหง. การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.
- วรพงศ์ พันธุ์ศรีเพชร. ปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสังคม, 2532. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ,กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. แนวทางการ

พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534.

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. บรรณารักษศาสตร์มูลหัตถ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สุธารัตน์ คุณามุกต์. สภาพและปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนรัฐบาล

ประเภทมัธยมสามัญในจังหวัดภาคใต้ ปีการศึกษา 2513. ปรินญาณินท์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.

สุนทร มีนาท่ง. ปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

สุนทร ใจ้วชนะวัฒน์. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ในสังกัด

กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ,สมาคม. มาตรฐานห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดฯ, 2537.

เหมวดี กาญจนสกุล. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน

กลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

อภิรมย์ ณ นคร และคนอื่นๆ. การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

อุจน์จิตร มีมั่งคั่ง. ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของครู

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2530. ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาสารคาม :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530. อัดสำเนา.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Education and Psychological. 3 : 606-610 ; Autumn 1970.

Nwanosike, Eugene Ogbonia. "A study of Secondary School Library Resources in Anglophone Cameroon : Strategies for Improvement," Dissertation Abstract International. 50(8) : 2286-A ; February, 1990.

Singh, Diljit. "An International Comparative Study of School Libraries," Dissertation Abstract International. 54(7) : 2369-A ; January, 1994.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์วิวัฒน์ ขันธโรจน์

ตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนระดับ 7 โรงเรียนพนสนิ เขตพระโขนง
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลงาน

ครูบรรณารักษ์โรงเรียนดีเด่น ปี พ.ศ. 2521, 2532, 2533
ห้องสมุดโรงเรียนดีเด่นและบรรณารักษ์ดีเด่น ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
ปี พ.ศ. 2534

2. อาจารย์ดวงพร เชื้อเนตร

ตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนระดับ 7 โรงเรียนบำรุงวิวัฒน์ เขตดอนเมือง
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลงาน

ครูบรรณารักษ์โรงเรียนดีเด่น ปี พ.ศ. 2532
ครูบรรณารักษ์โรงเรียนดีเด่น ปี พ.ศ. 2533
ครูบรรณารักษ์โรงเรียนดีเด่น ปี พ.ศ. 2534
ครูบรรณารักษ์โรงเรียนดีเด่น ปี พ.ศ. 2535

3. อาจารย์นุชจริย จิรวินัยจรรยา

ตำแหน่ง

ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดเลียบราชบำรุง เขตบางซื่อ
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลงาน

ครูบรรณารักษ์โรงเรียนดีเด่น ปี พ.ศ. 2521, 2536
ห้องสมุดโรงเรียนดีเด่น ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ปี พ.ศ. 2537

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

โรงเรียนขนาดใหญ่ 51 โรงเรียน

1. โรงเรียนสวนลุมพินี
2. โรงเรียนบางแค (เนืองสังวาลย์อนุสรณ์)
3. โรงเรียนวัดไทร
4. โรงเรียนวัดสุวรรณ
5. โรงเรียนบางจาก
6. โรงเรียนวัดอ่างแก้ว
7. โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์
8. โรงเรียนวัดหัวกระบือ
9. โรงเรียนรุ่งเรืองอุปถัมภ์
10. โรงเรียนวัดบางกระบือ
11. โรงเรียนอำนวยการกนกศรีอนุสรณ์
12. โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา)
13. โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์
14. โรงเรียนวัดนางนอง
15. โรงเรียนวัดตระกัลยา
16. โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
17. โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา
18. โรงเรียนวัดสี่กั๊ก
19. โรงเรียนอยู่เป็นสุขอนุสรณ์
20. โรงเรียนวัดนาคนิมิตร
21. โรงเรียนสายไหม
22. โรงเรียนวัดสุวรรณาราม
23. โรงเรียนวัดราชวรานุยมธรรม
24. โรงเรียนวัดท่าพระ
25. โรงเรียนประชาอุทิศ
26. โรงเรียนมีนบุรี
27. โรงเรียนวัดเสมียนนารี
28. โรงเรียนวัดคูบอน
29. โรงเรียนประชานิเวศน์
30. โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน
31. โรงเรียนวัดเทพศิลา
32. โรงเรียนวัดบางปะกอก
33. โรงเรียนบ้านบางกะปิ
34. โรงเรียนวัดหนองแขม
35. โรงเรียนวัดบึงทองหลาง
36. โรงเรียนวัดราชวรบุรีบำรุง
37. โรงเรียนจินดาบำรุง
38. โรงเรียนเพชรนอม (คลองเลื่อน้อย)
39. โรงเรียนวัดลาดพร้าว
40. โรงเรียนวัดบางเตย
41. โรงเรียนวัดอุดมรังสี
42. โรงเรียนวิจิตรวิทยา
43. โรงเรียนบ้านขุนประเทศ
44. โรงเรียนวัดทองเพลง

45. โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ	46. โรงเรียนวัดบุญประดิษฐ์
47. โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์	48. โรงเรียนวัดพรมสุวรรณสามัคคี
49. โรงเรียนคลองกุ่ม	50. โรงเรียนวัดธาตุทอง
51. โรงเรียนวัดเศวตฉัตร	

โรงเรียนขนาดกลาง 68 โรงเรียน

1. โรงเรียนชอยแอนเนกซ์ (กาญจนภิเษก 2)	2. โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริยาราม
3. โรงเรียนบ้านลาดพร้าว	4. โรงเรียนวัดชัยมงคล
5. โรงเรียนไพศรียาโมชอนสรณ์	6. โรงเรียนราชบพิธ
7. โรงเรียนคลองกะจะ	8. โรงเรียนปทุมวัน
9. โรงเรียนเทพวิทยา	10. โรงเรียนปลุกจิต
11. โรงเรียนวัดประหาระบือธรรม	12. โรงเรียนวัดสวนพลู
13. โรงเรียนคลองทรงกระเทียม	14. โรงเรียนเบญจมบพิตร
15. โรงเรียนสามแยกคลองหล่อแหล	16. โรงเรียนวัดประค่องธรรมาธิปไตย
17. โรงเรียนวัดดอน	18. โรงเรียนวัดลาดบัวขาว
19. โรงเรียนวัดจันทร์ใน	20. โรงเรียนวัดบางนาใน
21. โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	22. โรงเรียนพูนสิน
23. โรงเรียนวัดสะพาน	24. โรงเรียนวัดธรรมมงคล
25. โรงเรียนวัดบางบอน	26. โรงเรียนวัดท่าข้าม
27. โรงเรียนวัดบางประทุนนอก	28. โรงเรียนวัดโพธิ์แก้ว
29. โรงเรียนวัดบางขุนเทียนนอก	30. โรงเรียนวัดยายร่ม
31. โรงเรียนวัดวิเศษการ	32. โรงเรียนวัดมะลิ
33. โรงเรียนงามมานะ	34. โรงเรียนวัดดุสิตาราม
35. โรงเรียนประชาภิบาล	36. โรงเรียนวัดปากน้ำฝ่งเหนือ
37. โรงเรียนประชานุกล	38. โรงเรียนคลองทวิพัฒนา

39. โรงเรียนวัดดาวคนอง	40. โรงเรียนวัดบุคคโล
41. โรงเรียนวัดเวฬุราชิน	42. โรงเรียนวัดสุทธาวาส
43. โรงเรียนวัดไชยนิมพลี	44. โรงเรียนวัดทองศาลางาม
45. โรงเรียนบ้านนายเหรียญ	46. โรงเรียนวัดแหลมคำ
47. โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์	48. โรงเรียนวัดปรุฉาวาส
49. โรงเรียนสุเหร่าสามอิน	50. โรงเรียนวัดประดู่นิมพลี
51. โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา	52. โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น
53. โรงเรียนวัดแสนสุข	54. โรงเรียนวัดลาดกระบัง
55. โรงเรียนวัดสังฆราชา	56. โรงเรียนวัดพลมานีย์
57. โรงเรียนวัดสุทธาโกชน	58. โรงเรียนบ้านเจียรต๊ับ
59. โรงเรียนวัดทวันส์โมสร	60. โรงเรียนวัดประเสริฐสุทธาวาส
61. โรงเรียนวัดจักรวรรดิ	62. โรงเรียนรัตนจินะอุทิศ
63. โรงเรียนวัดแจ้งร้อน	64. โรงเรียนสามัคคีบำรุง
65. โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล	66. โรงเรียนสุเหร่าใหม่
67. โรงเรียนวัดไต้	68. โรงเรียนสุเหร่าบางมะเขือ

โรงเรียนขนาดเล็ก 96 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดปทุมคงคา	2. โรงเรียนวัดหัวลำโพง
3. โรงเรียนวัดสวัสดิ์วาริสีมาราม	4. โรงเรียนวัดราชผาติการาม
5. โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร	6. โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทริการาม
7. โรงเรียนวัดคลองใหม่	8. โรงเรียนวัดคลองภูมิ
9. โรงเรียนวัดจันทร์นอก	10. โรงเรียนวัดบางโค่นนอก
11. โรงเรียนเพี้ยนพินอนุสรณ์	12. โรงเรียนคลองมะขามเทศ
13. โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง	14. โรงเรียนสุเหร่าทับช้างคลองบน
15. โรงเรียนสุเหร่าศาลาลอย	16. โรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า

17. โรงเรียนบ้านบัวมล (เจริญราษฎร์อุทิศ)
18. โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว
19. โรงเรียนลอยสายอนสรณ์
20. โรงเรียนสวัสดิศึกษา
21. โรงเรียนคลองน้ำเย็น
22. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง
23. โรงเรียนวัดราชันต์ดา
24. โรงเรียนวัดพิชัย
25. โรงเรียนวัดมหารณห์
26. โรงเรียนสุเหร่าลาดบัวขาว
27. โรงเรียนวัดสุทัศน์
28. โรงเรียนวัดขุนจันทร์
29. โรงเรียนวัดราษฎร์บูรณะ
30. โรงเรียนวัดราชคฤห์
31. โรงเรียนวัดสีตาราม
32. โรงเรียนวัดราชวรินทร์
33. โรงเรียนวัดคณิกาผล
34. โรงเรียนวัดบางน้ำชน
35. โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ
36. โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์
37. โรงเรียนวัดโตนด
38. โรงเรียนวังเล็กวิทยานุสรณ์ (คลองสี่)
39. โรงเรียนวัดตะล่อม
40. โรงเรียนบ้านแบนชะโด
41. โรงเรียนวัดกำแพง
42. โรงเรียนบึงขวาง
43. โรงเรียนวัดประดู่
44. โรงเรียนวัดศรีสุก
45. โรงเรียนหมู่บ้านเกาะโพธิ์
46. โรงเรียนวัดสุขใจ
47. โรงเรียนคลองห้วยทราย
48. โรงเรียนสุเหร่าเกาะขุนเณร
49. โรงเรียนบ้านนายสี
50. โรงเรียนสุเหร่าคลองสี่
51. โรงเรียนแก้วขำทับอุปลัมภ์
52. โรงเรียนแสงหิรัญวิทยา
53. โรงเรียนวัดบัวผัน
54. โรงเรียนประสานสามัคคี (บ้านทับยาว)
55. โรงเรียนพรหมราษฎร์รังสรรค์
56. โรงเรียนวัดบึงบัว
57. โรงเรียนวัดศาลาครืน
58. โรงเรียนวัดหินพวงาส
59. โรงเรียนวัดบางขุนนท์
60. โรงเรียนตำบลชุมทอง (ประชาอุทิศ)
61. โรงเรียนวัดพระยาทำ
62. โรงเรียนสุเหร่าลำนายไส
63. โรงเรียนวัดปฐมบุตริศาราม
64. โรงเรียนสุเหร่าหะยีมินา
65. โรงเรียนวัดเทพากร
66. โรงเรียนลำบุหรืพวง

67. โรงเรียนวัดคณหบดี	68. โรงเรียนสุเหร่าใหม่
69. โรงเรียนวัดไก่อ่เตี้ย (ส่วลดีประชาชนกุล)	70. โรงเรียนสามแยกท่าไข่
71. โรงเรียนวัดทอง (อดมศิลป์วิทยาคาร)	72. โรงเรียนนิลราชบุรีอุปถัมภ์
73. โรงเรียนวัดอินทราวาส	74. โรงเรียนสุเหร่าหน้าต๊ับ
75. โรงเรียนวัดเกาะ	76. โรงเรียนสุเหร่าอิ้ว
77. โรงเรียนวัดพิบูล	78. โรงเรียนอิสลามลำไทร
79. โรงเรียนวัดกระโจมทอง	80. โรงเรียนบ้านลำต้นกล้วย
81. โรงเรียนคลองบางพรหม	82. โรงเรียนวัดใหม่เจริญราษฎร์
83. โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์	84. โรงเรียนลำเจดีย์
85. โรงเรียนวัดตลิ่งชัน	86. โรงเรียนสุเหร่าคลองสิบเอ็ด
87. โรงเรียนวัดช่างเหล็ก	88. โรงเรียนวัดใหม่กระทุ่มล้ม
89. โรงเรียนคารีอุปถัมภ์	90. โรงเรียนสุเหร่าลำนก
91. โรงเรียนสังฆประชาชนสรรค์	92. โรงเรียนคลองลำแวก (มนต์ จรัสสิงห์)
93. โรงเรียนวัดทองใน	94. โรงเรียนสุเหร่าบ้านดอน
95. โรงเรียนวัดภาษี	96. โรงเรียนบางแคเหนือ

ภาคผนวก ข

ที่ ทม 1007/2745

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิกุล นิสิตพันธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการ
ดำเนินงานห้องสมุด" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์คือ

รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ประธาน

อาจารย์พวงผกา คงอภัยกุล กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อขอหนังสือราชการอำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจาก
โรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยขออนุญาตให้ผู้บริหารโรงเรียน และ
ครูบรรณารักษ์ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูล
ในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่าง
สูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ส่วนราชการ สำนักการศึกษา (กองวิชาการ โทร. 4372047)

ที่ กท 3004/5192 วันที่ 30 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการเขต

ด้วย นางสาวพิกุล พิสิฐพันธ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด" ซึ่งจะต้องรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนในสำนักงานเขตของท่าน ตามรายชื่อที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักการศึกษา ใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการอนุญาตให้ นางสาวพิกุล พิสิฐพันธ์ ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ระหว่างเดือน กรกฎาคม - กันยายน 2541 เพื่อประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และกรุณาแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวทราบและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายชัยวิทย์ จิตเมตตา)

รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นต่อความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียน

2. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตรงตามความเป็นจริง และตรงกับ
ระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อคำตอบและความคิดเห็นของท่านจะ
ได้เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการให้การสนับสนุนการดำเนินงาน
ห้องสมุด และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงสำหรับท่าน
ในกรณีที่ เป็นช่องว่างโปรดเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ ปี

3. วุฒิกการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ป.กศ. หรือเทียบเท่า

() ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า วิชาเอก

() ปริญญาตรี วิชาเอก

() ปริญญาโท วิชาเอก

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ครูบรรณารักษ์มาแล้วทั้งสิ้นรวม ปี

5. ในปีการศึกษา 2541 โรงเรียนของท่านมีจำนวนนักเรียน คน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของท่านที่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ โดยข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ให้ตรงตามความต้องการของท่านต่อไป

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาด้วยความรอบคอบ เลือกคำตอบสำหรับข้อความนั้น โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>						
1.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้แยกห้องสมุดเป็นส่วนอิสระโดยเฉพาะไม่รวมอยู่กับหน่วยงานอื่น					
2.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวนจากภายนอก เช่น ห้องดนตรี ห้องพลศึกษา โรงอาหาร ฯลฯ.....					
3.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการปรับปรุงห้องสมุดให้มีแสงสว่างพอเพียง มีการถ่ายเทอากาศได้ดี.....					
4.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มเนื้อที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น เพื่อให้มีเนื้อที่เพียงพอกับการให้บริการ.....					
5.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด.....					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ติดตั้งเครื่อง ป้องกันอัคคีภัยสำหรับห้องสมุด					
7.	ความต้องการอื่นๆ ที่ท่านต้องการให้ผู้บริหาร สนับสนุนในด้านอาคารสถานที่ห้องสมุด (ถ้ามีโปรดระบุข้อความและระดับที่ต้องการ) 					
<u>ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์</u>						
8.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มจำนวน หนังสืออ้างอิง					
9.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มจำนวน หนังสืออ่านประกอบกลุ่มวิชาต่างๆ					
10.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มจำนวน หนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน					
11.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้บรรณารักษ์ ได้มีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือในกรณีที่โรงเรียน ดำเนินการจัดซื้อเอง					
12.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ท่านมีส่วนร่วม ในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด.....					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการนำ โสตทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด					
14.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการนำ คอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุด และให้บริการสืบค้น.....					
15.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มครุภัณฑ์ ห้องสมุด เช่น ตู้บัตรรายการ ตู้จุลสาร ตู้กฤตภาค ฯลฯ เพื่อให้เพียงพอกับการใช้งาน...					
16.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียนเพื่อให้เพียงพอ กับการให้บริการ					
17.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มขึ้นหนังสือ เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดเก็บวัสดุสารสนเทศ ...					
18.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ท่านมีส่วนร่วม ในการพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุดเพื่อให้ได้ ครุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการใช้งาน					
19.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์อื่นที่จำเป็น เช่น ป้ายนิเทศการ ตู้โสตทัศนวัสดุ เครื่องมือในการซ่อมหนังสือ ฯลฯ					
20.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารจัดหางบประมาณเพื่อซื้อ หนังสือใหม่ๆ เพิ่มขึ้นทุกๆ ปีการศึกษา					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21.	ความต้องการอื่นๆ ที่ท่านต้องการให้ผู้บริหาร สนับสนุนในด้านหนังสืออุปกรณ์ของห้องสมุด (ถ้ามีโปรดระบุข้อความและระดับที่ต้องการ)					
						
						
	ด้านบุคลากร					
22.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มบุคลากร ช่วยงาน เช่น พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานทำ ความสะอาด					
23.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้เพิ่มครูช่วยงาน ในห้องสมุดเพื่อช่วยงานที่ไม่ต้องใช้ความรู้ทาง บรรณารักษศาสตร์					
24.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ ไม่ต้องมีชั่วโมงสอนเพื่อให้มีเวลาทำงานห้องสมุด ได้เต็มที่					
25.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ มีชั่วโมงสอนเฉพาะการใช้ห้องสมุด นอกนั้นทำงาน ห้องสมุด					
26.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ลดภาระงาน อื่นๆ ของท่าน เช่น การเป็นครูประจำชั้น ครูเวร งานธุรการ ฯลฯ เพื่อให้มีเวลาทำงานห้องสมุด ให้มีประสิทธิภาพ					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
27.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารนำเสนอต่อสำนักการศึกษา ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงานเทคนิคเพื่อลดภาระ งานที่ซ้ำซ้อนที่ต้องปฏิบัติที่โรงเรียน... ..					
28.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุน และส่งเสริมให้ นักศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์					
29.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ เข้ารับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด .					
30.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ เข้ารับการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่สมาคม ห้องสมุดฯ หรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจัด ขึ้น					
31.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อื่นที่สถาบันการ ศึกษาจัดขึ้น เช่น อบรมวัดผล อบรมวิจัย ฯลฯ ..					
32.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารส่งประกวดห้องสมุดดีเด่น เมื่อบรรณารักษ์ดำเนินงานห้องสมุดได้ผลดีระดับที่ ต้องการแล้ว					
33.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ท่านมีอิสระ และมีอำนาจในการตัดสินใจในการทำงาน					
34.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม โรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นหรือ ช่วยเหลือกันในการดำเนินงานห้องสมุด					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานห้องสมุดของท่าน.....					
36.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายของห้องสมุดในการจัดการรายการใช้ห้องสมุด การจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับงานห้องสมุด					
37.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของครูบรรณารักษ์ที่ติดต่อกับบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน					
38.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้ติดต่อกับงานวิชาการอื่นๆ					
39.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารได้มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจน..					
40.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนหรือจัดหาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์เป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง					
41.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์สามารถทำผลงานวิชาการด้านห้องสมุดได้ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42.	ความต้องการอื่นๆ ที่ท่านต้องการให้ผู้บริหาร สนับสนุนในด้านบุคลากรห้องสมุด (ถ้ามีโปรดระบุ ข้อความและระดับที่ต้องการ)					
						
						
						
						
						
	<u>ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด</u>					
43.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดประชุม ครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนการสอนโดยใช้ ห้องสมุดในการเรียนการสอน					
44.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูในโรงเรียน เป็นคณะกรรมการห้องสมุด เพื่อให้คำแนะนำและ เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานห้องสมุด					
45.	ท่านต้องการให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำตาราง ใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังให้เด็ก รักการอ่านและรักการศึกษาค้นคว้า					
46.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนและอำนวยความสะดวก สะดวกในการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ ของห้องสมุด					
47.	ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้บรรจุหลักสูตร การใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา					

ข้อ	ความต้องการการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4B.	ความต้องการอื่นๆ ที่ท่านต้องการให้ผู้บริหาร สนับสนุนในด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด (ถ้ามีโปรดระบุข้อความและระดับที่ต้องการ)					
						
						
						
						
						

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

คำชี้แจง

1. ข้อคำถามในแบบสอบถามนี้เป็นข้อคำถามที่ได้จากการสอบถามครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 198 แห่ง โดยถามถึงความต้องการที่อยากให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความต้องการตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป นำมาไว้ในแบบสอบถามนี้ เพื่อให้ท่านในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้แสดงความเห็นต่อความต้องการแต่ละข้อว่าท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด ในมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ ถ้าหากท่านเลือกตอบในมาตราส่วนน้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ โปรดตอบเหตุผลที่สนับสนุนได้น้อยหรือไม่สามารถสนับสนุนได้
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ต่อความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงสำหรับท่าน
ในกรณีที่ เป็นช่องว่างโปรดเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ ปี

3. วุฒิกการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ป.กศ. หรือเทียบเท่า

() ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า วิชาเอก

() ปริญญาตรี วิชาเอก

() ปริญญาโท วิชาเอก

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนรวม ปี

5. ในปีการศึกษา 2541 โรงเรียนของท่านมีจำนวนนักเรียน คน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ต่อความต้องการการสนับสนุน
การดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

คำชี้แจง ท่านคิดว่าท่านมีความคิดเห็นต่อความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด
ของครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนของท่านได้ในระดับใด ในมาตราส่วนประมาณค่า 4
ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ แล้วกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
ถ้าหากท่านเลือกตอบในมาตราส่วนน้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ โปรดตอบเหตุผล
ซึ่งตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ด้านอาคารสถานที่

1. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้แยกห้องสมุดให้เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะไม่รวมอยู่กับหน่วยงานอื่น
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() แยกเป็นสัดส่วนเฉพาะอยู่แล้ว

() โรงเรียนมีเนื้อที่จำกัด

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

2. ครูบรรณาธิกรณต้องการให้ห้องสมุดตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวนจากภายนอก เช่น ห้องดนตรี ห้องพลศึกษา โรงอาหาร ฯลฯ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() อยู่ในสถานที่ที่ไม่มีเสียงรบกวนอยู่แล้ว

() โรงเรียนมีเนื้อที่จำกัด

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

3. ครูบรรณาธิกรณต้องการให้ปรับปรุงห้องสมุดให้มีแสงสว่างพอเพียงมีการถ่ายเทอากาศดี ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ห้องสมุดมีบรรยากาศดีอยู่แล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

4. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้นเพื่อให้มีเนื้อที่เพียงพอต่อการให้บริการ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ห้องสมุดมีเนื้อที่เพียงพออยู่แล้ว

() โรงเรียนมีเนื้อที่จำกัด

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

5. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() บรรณารักษ์ในห้องสมุดติดอยู่แล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

6. ครอบรณารักษ์ต้องการให้ติดตั้งเครื่องป้องกันอัคคีภัยสำหรับห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ไม่เห็นความจำเป็น
 - () ไม่มีงบประมาณสนับสนุน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

7. ครอบรณารักษ์ต้องการให้ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ หรือพัดลมระบายอากาศในห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้เพราะ
 - () ไม่เห็นความจำเป็น
 - () ไม่มีงบประมาณสนับสนุน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

8. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศที่เป็นศูนย์กลางสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() โรงเรียนมีเนื้อที่จำกัด

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์

9. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ้างอิง ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() จำนวนหนังสืออ้างอิงที่มีอยู่เพียงพอแล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

10. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านประกอบกลุ่มวิชาต่างๆ ท่านสามารถสนับสนุน
ได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() จำนวนหนังสืออ่านประกอบกลุ่มวิชามีเพียงพอแล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุนได้

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

11. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มจำนวนหนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ท่านสามารถสนับสนุน
ได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() จำนวนหนังสืออ่านเพื่อความเพลิดเพลินมีเพียงพอแล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

12. ครูบรรณารักษ์ต้องการมีส่วนร่วมพิจารณาหนังสือในกรณีที่โรงเรียนดำเนินการจัดซื้อเอง

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ผู้บริหารใช้พิจารณาในการตัดสินใจได้

() โรงเรียนกำหนดนโยบายในการพิจารณาหนังสือ

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

13. ครูบรรณารักษ์ต้องการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ วารสารต่างๆ ของห้องสมุด

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้เพราะ

() โรงเรียนกำหนดนโยบายในการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ไว้ชัดเจนแล้ว

() ผู้บริหารใช้พิจารณาในการตัดสินใจได้

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

14. ครอบรณารักษ์ต้องการให้นำโสตทัศนวัสดุมาให้บริการในห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ควรแยกห้องโสตฯออกจากห้องสมุด
 - () ห้องสมุดคับแคบไม่สามารถขยายได้
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

15. ครอบรณารักษ์ต้องการให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของห้องสมุดและให้บริการสืบค้น ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ไม่เห็นความจำเป็น
 - () ไม่มีงบประมาณสนับสนุน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

16. ครูบรรณาธิการต้องการให้เพิ่มครุภัณฑ์ห้องสมุด เช่น ตู้บัตรรายการ ตู้จุลสาร ตู้กฤตภาค ฯลฯ เพื่อให้เพียงพอกับการใช้งาน ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ครุภัณฑ์ที่มีอยู่เพียงพอแล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

17. ครูบรรณาธิการต้องการให้เพิ่ม โต๊ะ เก้าอี้ ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียนเพื่อให้เพียงพอกับการให้บริการ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีอยู่มีจำนวนเพียงพอแล้ว

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

18. คุรุบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มชั้นหนังสือ เพื่อให้เพียงพอกับการจัดเก็บวัสดุสารสนเทศ
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ไม่เห็นความจำเป็น
 - () ไม่มีงบประมาณสนับสนุน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

19. คุรุบรรณารักษ์ต้องการมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์ห้องสมุดเพื่อให้ได้ ครุภัณฑ์ที่
เหมาะสมกับการใช้งาน ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ผู้บริหารสามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจได้
 - () มีคณะกรรมการพิจารณาโดยเฉพาะแล้ว
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

20. คุรุบรรณารักษ์ต้องการให้มีการจัดหาวัสดุ ทรัพยากรอื่นที่จำเป็น เช่น ป้ายนิทรรศการ
ตู้โสตทัศนวัสดุ เครื่องมือในการซ่อมหนังสือ ฯลฯ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
- () ไม่เห็นความจำเป็น
- () ไม่มีงบประมาณสนับสนุน
- () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

21. คุรุบรรณารักษ์ต้องการให้ผู้บริหารจัดการงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือใหม่ๆ เพิ่มขึ้นทุกๆ

ปีการศึกษา ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
- () งบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละปีเพียงพอแล้ว
- () ไม่มีแหล่งสนับสนุนงบประมาณอื่น
- () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

22. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้สนับสนุนในการจัดหาหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็ก

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() ให้จัดสรรเงินของห้องสมุดในการจัดซื้อ

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

23. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้จัดหาเครื่องตรวจนับจำนวนผู้เข้าใช้บริการห้องสมุด

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

ด้านบุคลากร

24. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มบุคลากรช่วยงาน เช่น พนักงานพิมพ์ดีด พนักงาน

ทำความสะอาด ท่านสามารถ สนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() บุคลากรที่มีอยู่เพียงพอแล้ว

() ไม่มีงบประมาณในการจ้างงาน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

25. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้เพิ่มครูช่วยงานในห้องสมุดเพื่อช่วยงานที่ไม่ต้องใช้ความรู้ทาง

บรรณารักษศาสตร์ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด

() ครูในโรงเรียนมีภาระงานมากอยู่แล้ว

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

26. ครูบรรณาธิกรรค์ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูบรรณาธิกรรค์ไม่ต้องมีชั่วโมงสอนเพื่อให้มี
เวลาทำงานห้องสมุดได้เต็มที่ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() จำนวนครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด

() ครูในโรงเรียนมีภาระงานมากอยู่แล้ว

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

27. ครูบรรณาธิกรรค์ต้องการให้ครูบรรณาธิกรรค์มีชั่วโมงสอนเฉพาะการใช้ห้องสมุด นอกนั้นทำงาน
ห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด

() ครูในโรงเรียนทุกคนมีภาระงานเหมาะสมแล้ว

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

28. ครูบรรณารักษ์ต้องการลดภาระงานอื่นของครูบรรณารักษ์ เช่น การเป็นครูประจำชั้น ครูเวรงานธุรการ ฯลฯ เพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการทำงานห้องสมุด

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ครูในโรงเรียนทุกคนมีภาระงานที่เหมาะสมแล้ว

() ครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

29. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านนำเสนอต่อสำนักการศึกษา ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการงาน

เทคนิคเพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนที่ต้องปฏิบัติที่โรงเรียน ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ครูบรรณารักษ์มีเวลาทำงานในห้องสมุดเพียงพอ

() ไม่อยู่ในอำนาจที่ผู้บริหารจะทำได้

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

30. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์ลาศึกษาต่อในสาขา
บรรณารักษศาสตร์ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() จำนวนครูในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด

() ไม่เห็นความจำเป็น

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

31. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมการ
ใช้คอมพิวเตอร์ในห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ไม่มีงบประมาณในการลงทะเบียน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

32. ครอบบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนและส่งเสริมให้ครอบบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์ ที่สมาคมห้องสมุดฯ หรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดขึ้น
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
- () ไม่เห็นความจำเป็น
- () ไม่มีงบประมาณในการลงทะเบียน
- () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

33. ครอบบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนและส่งเสริมให้ครอบบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม
เพิ่มเติมความรู้อื่นที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น เช่น อบรมวัดผล อบรมวิจัย ฯลฯ
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
- () ไม่เห็นความจำเป็น
- () ไม่มีงบประมาณในการลงทะเบียน
- () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

34. คุรุบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านส่งประกวดห้องสมุดดีเด่นเมื่อบรรณารักษ์ดำเนินงานห้องสมุด
ได้ผลดีระดับที่ต้องการแล้ว ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

35. คุรุบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนให้คุรุบรรณารักษ์มีอิสระ และมีอำนาจในการตัดสินใจ
ในการทำงานท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() เป็นนโยบายในการบริหารงาน

() ท่านมีอำนาจในการตัดสินใจในทุกเรื่อง

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

36. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
ความคิดเห็นหรือช่วยเหลือกันในการดำเนินงานห้องสมุด ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ทำให้เสียงานประจำในโรงเรียน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

37. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านรับฟังความคิดเห็นในการ ดำเนินงานห้องสมุดของ

ครูบรรณารักษ์ ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() เป็นนโยบายในการบริหารงาน

() ท่านมีอำนาจในการตัดสินใจในทุกเรื่อง

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

38. ครูบรรณารักษ์ต้องการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายของห้องสมุดในด้านการจัดการรายการ
ใช้ห้องสมุด การจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับงานห้องสมุด

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() เป็นนโยบายในการบริหารงาน

() ท่านมีอำนาจในการตัดสินใจในทุกเรื่อง

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

39. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านพิจารณาความดีความชอบของครูบรรณารักษ์ที่ติดเทียมกับบุคลากร
อื่นๆ ในโรงเรียน ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ครูบรรณารักษ์มีบทบาทหน้าที่น้อยกว่าครูอื่นๆ

() เป็นนโยบายในการบริหารงาน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

40. คุรบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้ทัดเทียมกับงานวิชาการอื่นๆ
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() เป็นนโยบายในการบริหารงาน

() ห้องสมุดมีบทบาทน้อยกว่างานวิชาการอื่น

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

41. คุรบรรณารักษ์ต้องการให้มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของห้องสมุดเป็นลายลักษณ์
อักษร เพื่อการทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() มีคณะกรรมการห้องสมุดดำเนินการอยู่แล้ว

() มีนโยบายในการบริหารงานกำหนดไว้แล้ว

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

42. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้จัดหาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์เป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้าน
บรรณารักษศาสตร์โดยตรง ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของท่าน
 - () ไม่มีงบประมาณในการจ้างบรรณารักษ์
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

43. ครูบรรณารักษ์ต้องการทำผลงานวิชาการด้านห้องสมุดได้ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่
ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () เป็นนโยบายของสำนักงานการศึกษา
 - () เพื่อให้ความยุติธรรมสำหรับครูคนอื่นๆ
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

ด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

44. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้มีการจัดประชุมครูในโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนการสอนโดยใช้

ห้องสมุดในการเรียนการสอน ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ให้อิสระในการสอนของครูในโรงเรียน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

45. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการห้องสมุด

เพื่อให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานห้องสมุด

ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ให้อิสระในการทำงานของครูในโรงเรียน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

46. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ครูแต่ละคนสอนโดยมีการทำตารางให้ห้องสมุดในการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและรักการศึกษาค้นคว้า ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ไม่เห็นความจำเป็น
 - () ให้อิสระในการทำงานของครูในโรงเรียน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

47 ครูบรรณารักษ์ต้องการให้ท่านสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ ของห้องสมุด ท่านให้การสนับสนุนได้ในระดับใด

- () มากที่สุด
- () มาก
- () ปานกลาง
- () น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ
 - () ไม่เห็นความจำเป็นในการจัดกิจกรรม
 - () ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

48. ครูบรรณารักษ์ต้องการให้มีการบรรจุหลักสูตรการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ท่านสามารถสนับสนุนได้ในระดับใด

() มากที่สุด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย/ไม่สามารถสนับสนุนได้ เพราะ

() ไม่เห็นความจำเป็น

() ไม่มียุทธศาสตร์ในแผนการเรียนการสอน

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสุนิษา

เกิดวันที่ 31 เดือนสิงหาคม

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515

พ.ศ. 2518

พ.ศ. 2527

พ.ศ. 2541

ชื่อสกุล พิสิษฐพันธ์

พุทธศักราช 2499

อำเภอบ้านบึง จังหวัดขอนแก่น

บ้านเลขที่ 15/629 หมู่ 10 ตำบลลำโรงเหนือ

อำเภอเมือง สมุทรปราการ 10270

บรรณารักษ์ 5

ฝ่ายวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน กองวิชาการ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ถนนลาดหญ้า

เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600

มัธยมศึกษาปีที่ 3

จากโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น

ป.กศ.ต้น

จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต

ศศ.บ. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์)

จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศศ.ม. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

บทคัดย่อ

ของ

สุขนิกุล นิสิตจันท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ธันวาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มอย่างง่าย ได้ครูบรรณารักษ์จำนวน 215 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 215 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า และชนิดปลายเปิด โดยเป็นแบบสอบถามความต้องการการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ ทั้ง 4 ด้าน แล้วนำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 2.51 ขึ้นไป มาสร้างเป็นข้อคำถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ทั้ง 4 ด้าน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดต่างกันดังนี้

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

OPINIONS OF ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION ON
LIBRARY OPERATION SUPPORTING

AN ABSTRACT

BY

SUGPIKUL PISITHAPUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Art degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

December 1998

The purposes of this study were to investigate the Bangkok Metropolitan Administration elementary school administrators' opinions on library operation supporting in four aspects : areas and building, books and library equipments, personnels, and library using promotion, and to compare the opinions respected to educational qualification and years of administrative experiences.

The samples were comprised of 215 teacher librarians and 215 school administrators. Rating scale and open-end questionnaires were used to collect the teacher librarians' opinions first, then calculated the average, selected the items that had the average more than 2.51 to set the new questionnaire for school administrators.

Arithmetic means, standard deviation, t-test, and F-test were used to analyze the data.

Major finding were as follow :

1. The school administrators' opinions on library operation supporting in library using promotion aspect was in high level, and the other three aspects, areas and building, books and library equipments, and personnels, were in moderate level.

2. The school administrators' opinions by different educational qualifications were not significantly different in any aspect.

3. The school administrators' opinions by years of administrative experiences were not significantly different in any aspect.

4. The school administrators' opinions by the school sizes were significantly different in each aspect as follow :

4.1 The school administrators in the big size schools had the opinions on areas and building aspect more than ones in the medium size schools and the small size schools significantly different at .05 level.

4.2 The school administrators in the big size schools had the opinions on books and library equipments aspect, personnels aspect, and library using promotion aspect more than ones in the small size schools significantly different at .05 level.